

*STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W GMINIE CIĘŻKOWICE
NA LATA 2021-2027*

Spis treści

WSTĘP.....	3
ROZDZIAŁ I. PROCEDURA TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2027.....	5
ROZDZIAŁ II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ.....	7
2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	7
2.1.1. PROFIL GOSPODARCZY GMINY.....	8
2.1.2. LUDNOŚĆ.....	9
2.1.3. OŚWIATA.....	11
2.1.4. KULTURA I SPORT.....	15
2.1.5. ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE GMINY CIĘŻKOWICE.....	19
2.1.6. OCHRONA ZDROWIA.....	20
2.1.7. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	20
2.1.8. POLITYKA MIESZKANIOWA.....	22
2.2. IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW W GMINIE CIĘŻKOWICE.....	23
2.2.1. UBÓSTWO.....	25
2.2.2. BEZROBOCIE.....	27
2.2.3. PROBLEMY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE.....	28
2.2.4. ALKOHOLIZM, PRZEMOC DOMOWA I INNE UZALEŻNIENIA.....	28
2.2.5. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH.....	31
2.2.6. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ.....	31
2.2.7. BEZDOMNOŚĆ.....	32
2.3. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH...32	
2.4. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W UJĘCIU BADANIA ANKIETOWEGO	33
2.5. KAPITAŁ SPOŁECZNY GMINY – ANALIZA SWOT.....	53
ROZDZIAŁ III. CEL GŁÓWNY I CELE STRATEGICZNE.....	59
ROZDZIAŁ IV. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.....	69
ROZDZIAŁ V. REALIZACJA STRATEGII.....	71
5.1. RAMY FINANSOWE.....	71
5.2. MONITORING, EWALUACJA I OCENA WDRAŻANIA.....	73
SPIS MAP.....	76
SPIS TABEL.....	76
SPIS WYKRESÓW.....	77
ANKIETA.....	80

WSTĘP

Obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych nakłada ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Strategia ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom Gminy, a w szczególności grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana na lata 2021-2027. Jest to wieloletni dokument skierowany na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w Gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym oraz osobom starszym, a także zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Strategia jest również niezbędnym elementem do efektywnej pracy z klientami pomocy społecznej.

Polityka społeczna oznacza racjonalną działalność państwa i innych podmiotów zmierzającą do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądaných struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących do realizacji polityki społecznej jest właśnie strategia rozwiązywania problemów społecznych. Polityka społeczna realizowana przez samorząd powinna być podporządkowana postanowieniom strategii i z nimi konfrontowana. Realizacja określonych w niej zadań odbywać się powinna przy udziale szerokiego forum społecznego, dzięki czemu nie tylko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a cała społeczność czuje się odpowiedzialna za osiągnięcie celów strategii.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Jej głównym celem ustawowym jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać przy wykorzystaniu własnych zasobów możliwości i uprawnień. Dzięki wysoko wyspecjalizowanym pracownikom socjalnym możliwe jest, aby skutecznie pomagać rodzinom z grupy ryzyka oraz zabezpieczyć dostępne środki na aktywizację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przyczynia się to do stworzenia sieci wsparcia.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

Opracowując Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021 - 2027 opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z obowiązującymi przepisami oraz wymogami prawnymi. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny. Dokument umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m. in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Działania zawarte w tym dokumencie będą skierowane przede wszystkim do środowisk pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem. Głównym celem działań będzie zapewnienie mieszkańcom Gminy odpowiedniej jakości życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb.

W pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele różnych instytucji, którzy wykorzystując doświadczenie zawodowe oraz wiedzę przyczynili się do opracowania określonych obszarów strategicznych.

Strategia składa się z pięciu rozdziałów. W pierwszym została przedstawiona procedura tworzenia dokumentu. Druga część strategii obejmuje diagnozę sytuacji społecznej oraz charakterystykę Gminy. Ta część strategii została opracowana na podstawie danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających na terenie Gminy. Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach: profil gospodarczy, ludność, oświata, kultura i sport, zagospodarowanie turystyczne, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne oraz polityka mieszkaniowa. W rozdziale tym zostały również przedstawione i zidentyfikowane podstawowe problemy w Gminie takie jak: ubóstwo, bezrobocie, problemy opiekuńczo-wychowawcze, alkoholizm, przemoc domowa i inne uzależnienia, sytuacja osób starszych, niepełnosprawność oraz bezdomność. W części tej zostały wymienione również instytucje, które zajmują się rozwiązywaniem problemów występujących w Gminie Ciężkowice, a także została przeprowadzona analiza badania ankietowego oraz analiza SWOT. W rozdziale III zostały omówione kierunki rozwoju Gminy poprzez wskazanie celów głównych i strategicznych. Rozdział IV natomiast oparty jest na prognozie zmian w zakresie objętym strategią. W ostatnim zaś rozdziale pt. „Realizacja strategii” zostały opracowane takie tematy jak ramy finansowe oraz monitoring, ewaluacja oraz ocena wdrożenia.

ROZDZIAŁ I.
PROCEDURA TWORZENIA GMINNEJ
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice jest kontynuacją strategii sporządzonej na lata 2014-2020.

Strategia jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom Gminy odpowiedniej jakości życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb. Działania te będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem. Opracowany dokument jest zgodny z wymogami województwa, powiatu oraz gminy.

Opracowując Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027 uwzględniono zapisy innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to:

- ustawa o pomocy społecznej,
- ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa o spółdzielniach socjalnych,
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa o rehabilitacji społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

Wyjściowym materiałem diagnostycznym w tworzonej strategii była analiza badawcza problemów społecznych na podstawie dokumentacji będącej w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciężkowicach między innymi Oceny zasobów pomocy społecznej dla Gminy Ciężkowice. Korzystano również z informacji pozyskanych z Urzędu Gminy, Głównego Urzędu Statystycznego, Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji oraz jednostek organizacyjnych gminy działających w obszarze polityki społecznej.

Dodatkowym narzędziem do opracowania poniższej strategii była „Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice” opublikowana na stronie internetowej Urzędu Gminy Ciężkowice. Anonimowa ankieta została stworzona z myślą o mieszkańcach Gminy w celu poznania i dokonania głębszej analizy problemów z jakimi muszą się oni zmagać.

Kolejnym punktem budującym strategię była analiza SWOT. Jest ona techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest długofalową wizją działań wiodących do osiągnięcia priorytetowych celów i dokonania trwałej zmiany społecznej przez różne podmioty publiczne i niepubliczne współpracujące ze sobą na rzecz dobra wspólnego mieszkańców danej Gminy. W szczególności strategia obejmuje programy wspierania rodziny, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, edukacji publicznej oraz ubóstwa.

ROZDZIAŁ II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Położenie i powierzchnia

Mapa 1. Gmina Ciężkowice

Źródło: Urząd Gminy

Gmina Ciężkowice jest gminą miejsko-wiejską usytuowaną w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego oraz przynależy do powiatu tarnowskiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

Gmina Ciężkowice graniczy z 6 innymi gminami, od północy z Gminą Gromnik, od zachodu z Gminą Zakliczyn, od wschodu z Gminą Rzepiennik Strzyżewski oraz Gminą Moszczenica, od południa z Gminą Bobowa oraz Gminą Korzenna. Ponadto Gminy Moszczenica oraz Bobowa stanowią również granicę powiatu gorlickiego, a Gmina Korzenna jest równocześnie granicą powiatu nowosądeckiego.

Do Gminy Ciężkowice przynależy 13 sołectw: Bogoniowice, Bruśnik, Ciężkowice, Falkowa, Jastrzębia, Kąsna Dolna, Kąsna Górna, Kipszna, Ostrusza, Pławna, Siekierzyna, Tursko i Zborowice.

System transportowy na terenie Gminy tworzą urządzenia komunikacyjne jakim jest sieć dróg publicznych: drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz linia kolejowa. Sieć dróg powiatowych łączy Gminę Ciężkowice z sąsiednimi gminami oraz powiatem gorlickim i nowosądeckim.

Powierzchnia Gminy wynosi 103,3 km², tym samym zajmuje 5 miejsce pod względem powierzchni wśród innych gmin powiatu tarnowskiego.

Tabela 1. Podział gruntów w Gminie Ciężkowice

Wyszczególnienie	Powierzchnia w hektarach (w zaokrągleniu do 2 miejsc po przecinku)
Grunty orne	4.834,13
Sady	126,62
Użytki zielone	926,98
Grunty rolne zabudowane	318,90
Grunty pod stawami	0,68
Rowy	29,38
Lasy i grunty leśne	1.787,40
Grunty zadrzewione i zakrzewione (nieużytki i użytki ekologiczne)	999.514,00
Grunty zadrzewione i zakrzewione (łąki, pastwiska i użytki rolne)	6,13

Źródło: Urząd Gminy

Największy procent powierzchni Gminy stanowią grunty zadrzewione i zakrzewione (nieużytki i użytki ekologiczne).

2.1.1. PROFIL GOSPODARCZY GMINY

W Gminie Ciężkowice na dzień 30.06.2021 aktywnie prowadzi swoją działalność gospodarczą 580 przedsiębiorców. Część z nich zatrudnia mieszkańców Gminy.

Tabela 2. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	748	827	838

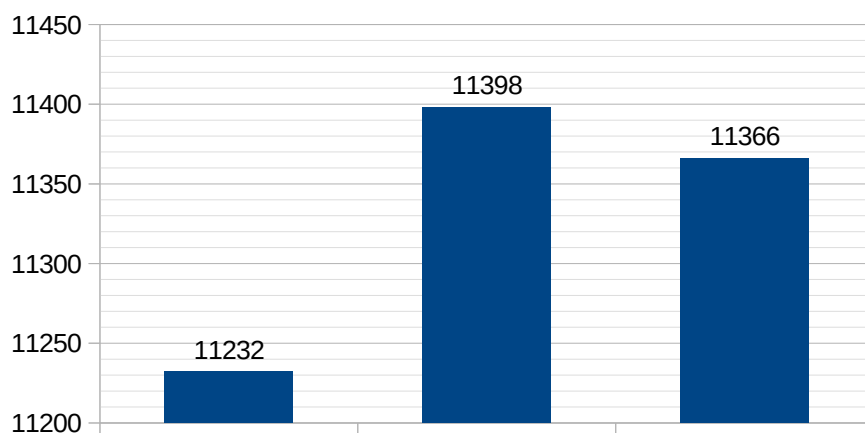
Źródło: *Urząd Gminy*

Od roku 2018 można zauważyć tendencję wzrostową liczby osób prowadzących działalność gospodarczą.

2.1.2. LUDNOŚĆ

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Gminę Ciężkowice zamieszkiwało 11 366 mieszkańców, w tym 2 447 w mieście Ciężkowice oraz 8 919 w sołectwach. Gęstość zaludnienia wynosiła 110 osób na km².

Wykres 1. Liczba ludności Gminy Ciężkowice

Źródło: *Urząd Gminy Ciężkowice*

Wykres 1. obrazuje liczbę ludności Gminy Ciężkowice w latach 2018-2020. W roku 2019 zauważamy tendencję wzrostową liczby ludności w porównaniu do roku 2018. Natomiast w roku 2020 liczba mieszkańców Gminy Ciężkowice spada, z uwagi na dużą liczbę zgonów w stosunku do urodzeń co mogło być spowodowane pandemią COVID-19.

Tabela 3. Struktura wieku ludności w latach 2018 – 2020

Lata	Liczba mieszkańców	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2018	11 232	2 263	6 946	2 023
2019	11 398	2 446	7 041	1 911
2020	11 366	2 462	6 962	1 942

Źródło: Urząd Gminy Ciężkowice

W Gminie można było zaobserwować wzrost ogólnej liczby mieszkańców w roku 2019 w stosunku do roku 2018. Natomiast w roku 2020 nastąpił spadek liczby ludności. Podobną tendencję można zaobserwować z liczbą osób w wieku produkcyjnym. W przypadku wieku przedprodukcyjnego można zauważyć wzrost liczby osób w tym przedziale. W sytuacji jednak wieku poprodukcyjnego liczba osób w stosunku do 2019 najpierw spadła, a następnie wzrosła.

W porównaniu z danymi przedstawionymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 obecnie możemy zauważyć wzrost liczby mieszkańców, osób w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Zmniejszyła się jednak liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa.

Systematyczne postępowanie zjawiska starzenia się społeczeństwa wymaga podjęcia z wyprzedzeniem, działań zmierzających do stworzenia nowoczesnego systemu polityki społecznej ukierunkowanej na zaspokajanie specyficznych potrzeb osób starszych. Starzenie się i starość jawią się jednym z kluczowych problemów społecznych, zarówno w aspekcie ekonomicznym, medycznym jak i etycznym. Problem starzenia się lokalnej społeczności staje się nowym wyzwaniem dla pomocy społecznej. Istnieje więc potrzeba podjęcia działań prewencyjnych, zapobiegających chorobom i niedołęstwu, umożliwiających podnoszenie jakości życia i wykorzystanie potencjału młodszych wobec starszych. W Gminie Ciężkowice do najistotniejszych problemów dotyczących seniorów zalicza się: samotność, choroby wieku podeszłego, brak wsparcia ze strony rodziny, niedostateczny dostęp do usług opiekuńczych, ubóstwo, ograniczenie samodzielności i deprywacje potrzeb.

Seniorzy w Gminie Ciężkowice poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciężkowicach mogą liczyć na pomoc w formie: zasiłków pieniężnych, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych, kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, pracy socjalnej, zasiłków i składek dla opiekuna, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, ułatwienia dostępu do poradnictwa psychologicznego i prawnego, organizacji i współorganizacji spotkań integracyjnych i wycieczek krajoznawczych. Warto również zaznaczyć, że w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciężkowicach prowadzony jest Klub „Senior +”, który cieszy się ogromną popularnością wśród

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

seniorów. W ramach programu „Senior+” organizowane są m.in. zajęcia kulinarne, ruchowe, teatralne, spotkania integracyjne, a także wyjazdy edukacyjne i krajoznawcze.

Tabela 4. Podstawowe dane demograficzne

Lata	Liczba małżeństw (zawartych w danym roku)	Liczba małżeństw na 1000 mieszkańców	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców
2018	60	5,34	145	102	43	3,82
2019	82	7,19	148	101	47	4,12
2020	45	3,96	133	118	15	1,32

Źródło: Urząd Gminy Ciężkowice

Tabela z podstawowymi danymi demograficznymi obrazuje duży spadek liczby małżeństw w 2020 r. w porównaniu z rokiem 2019. Przyczynić się do tego mogła pandemia koronawirusa. Jej efekt można również zauważyć patrząc na wskaźnik przyrostu naturalnego.

2.1.3. OŚWIATA

W Gminie Ciężkowice funkcjonuje 5 przedszkoli, 11 szkół podstawowych oraz 1 szkoła ponadpodstawowa. W Gminie nie ma żłobka. Szczegółowe dane na temat placówek oświatowych działających w Gminie znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 5. Placówki edukacyjne w Gminie Ciężkowice (stan na dzień 30.06.2021 r.)

Placówka	Dane kontaktowe	Organ prowadzący
Szkoła Podstawowa w Bogoniowicach	Bogoniowice 1 33-190 Ciężkowice (14) 6510056	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa w Bogoniowicach z filią w Kipsznej	Kipszna 5 33-190 Ciężkowice (14) 6510165	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa w Bruśniku	Bruśnik 42 33-192 Bruśnik (14) 6546060	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa w Ciężkowicach	ul. Tysiąclecia 12 33-190 Ciężkowice	Gmina Ciężkowice

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

	(14) 6510040	
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Jastrzębi	Jastrzębia 1 33-191 Jastrzębia (14) 6512466	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa nr 2 w Jastrzębi	Jastrzębia 138 33-191 Jastrzębia (14) 6512015	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa w Kąsnej Dolnej	Kąsna Dolna 67 33-190 Ciężkowice (14) 6510198	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa w Siekierczynie	Siekierczyna 68 33-192 Bruśnik (14) 6546040	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa w Siekierczynie z filią w Falkowej	Falkowa 36 33-192 Bruśnik (14) 6546043	Gmina Ciężkowice
Szkoła Podstawowa w Zborowicach	Zborowice 5 33-190 Ciężkowice (14) 6513028	Gmina Ciężkowice
Publiczne Przedszkole w Jastrzębi	Jastrzębia 180/a 33-191 Jastrzębia (14) 6512101	Gmina Ciężkowice
Publiczne Przedszkole w Ciężkowicach	ul. Tysiąclecia 12 33-190 Ciężkowice (14) 6510031	Gmina Ciężkowice
Publiczne Przedszkole w Zborowicach	Zborowice 14 33-190 Ciężkowice (14)6513183	Gmina Ciężkowice
Niepubliczne Przedszkole „Uśmiech Dziecka”	ul. Tysiąclecia 41 33-190 Ciężkowice (48) 512749057	Fundacja „Uśmiech dziecka”
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Pławnej Niepubliczne Przedszkole w Pławnej	Pławna 22 33-190 Ciężkowice (14) 6513018	Stowarzyszenie „Rozwój Wsi Pławna”
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Ciężkowicach	ul. Łuczkiewiczów 12 33-190 Ciężkowice (14) 6510080	Powiat tarnowski

Źródło: Urząd Gminy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Tabela 6. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół podstawowych w latach 2017-2021:

Nazwa placówki	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Szkoła Podstawowa w Bogoniowicach	94	117	108	111
Szkoła Podstawowa w Bogoniowicach z Filią w Kipsznej	13	10	10	10
Szkoła Podstawowa w Ciężkowicach	256	298	318	336
Szkoła Podstawowa nr 1 w Jastrzębi	89	100	100	108
Szkoła Podstawowa nr 2 w Jastrzębi	68	77	74	72
Szkoła Podstawowa w Kąsnej Dolnej	53	62	61	59
Szkoła Podstawowa w Siekierczynie	59	72	69	78
Szkoła Podstawowa w Siekierczynie z Filią w Falkowej	10	9	12	8
Szkoła Podstawowa w Zborowicach	75	85	93	97
Szkoła Podstawowa w Bruśniku	81	84	75	67
Publiczne Przedszkole w Jastrzębi	42	40	32	54
Przedszkole Publiczne w Ciężkowicach	81	92	93	90
Publiczne Przedszkole w Zborowicach	39	39	32	36
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Pławnej	64	73	77	72
Niepubliczne Przedszkole w Pławnej	33	35	30	36
Niepubliczne Przedszkole „Uśmiech Dziecka”	97	100	100	100

Źródło: Administracja Samorządowa Placówek Oświatowych w Ciężkowicach oraz Niepubliczne Przedszkole „Uśmiech Dziecka” w Ciężkowicach

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

W roku szkolnym 2017/2018 do wszystkich szkół podstawowych w Gminie uczęszczało 982 uczniów, a do przedszkoli 292 dzieci. W roku szkolnym 2018/2019 do wszystkich szkół podstawowych w Gminie uczęszczało 987 uczniów, a do przedszkoli 306 dzieci, w roku szkolnym 2019/2020 do szkół podstawowych uczęszczało 997 uczniów, a do przedszkoli 287 dzieci, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 do szkół podstawowych uczęszczało 1018 uczniów, a do przedszkoli 316. Gmina organizuje dowóz dzieci do szkół. Placówki oświatowe w Gminie są wyposażone w sprzęt audiowizualny, zapewniają dostęp do sal gimnastycznych, boisk szkolnych, świetlic, bibliotek szkolnych i sprzętu komputerowego. Na terenie Gminy Ciężkowice działają 3 stołówki szkolne, które przygotowują ciepłe posiłki dla uczniów z terenu całej Gminy. Uczniowie objęci są opieką pedagoga szkolnego, mogą również korzystać z pomocy logopedy. Szkoły organizują zajęcia pozalekcyjne, uczestniczą w projektach i programach służących rozwijaniu umiejętności uczniów i wyrównywaniu ich szans edukacyjnych oraz doskonaleniu nauczycieli, a także realizują programy profilaktyczne i wychowawcze. Placówki oświatowe w Gminie wykonują zadania profilaktyczne zawarte w programach wychowawczych i szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym.

Tabela 7. Liczba nauczycieli zatrudnionych z podziałem na przedszkola i szkoły podstawowe w latach 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020-2021:

Rodzaj placówki	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Szkoła Podstawowa	135	127	126	141
Przedszkole	13	15	16	21
Niepubliczne Przedszkole „Uśmiech Dziecka”	5	8	8	6

Źródło: Administracja Samorządowa Placówek Oświatowych w Ciężkowicach oraz Niepubliczne Przedszkole „Uśmiech Dziecka”

W roku szkolnym 2017/2018 we wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy było zatrudnionych 135 nauczycieli, natomiast w kolejnych latach było odpowiednio 127 i 126 oraz 141. Kwestia przedszkoli natomiast przedstawia się następująco: 2017/2018 - 18 nauczycieli; 2018/2019 – 23 nauczycieli; 2019/2020 – 24 nauczycieli oraz 2020/2021 – 27 nauczycieli.

Tabela 8. Liczba uczniów uczęszczających do ZSOiZ w latach 2017-2021:

Nazwa placówki	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. I. J. Paderewskiego w Ciężkowicach	298	249	280	279

Źródło: Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Ciężkowicach

W roku szkolnym 2017/2018 do ZSOiZ uczęszczało 298 uczniów. W roku szkolnym 2018/2019 nastąpił spadek liczby uczniów do 249. W następnym roku liczba ta wzrosła do 280 uczniów, a w roku szkolnym 2020/2021 wynosiła 279 uczniów.

Tabela 9. Liczba nauczycieli zatrudnionych w ZSOiZ w latach 2017-2021:

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Liczba zatrudnionych nauczycieli	43	36	34	43

Źródło: Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Ciężkowicach

W ZSOiZ można zauważyć tendencję spadkową w liczbie zatrudnionych nauczycieli. W roku szkolnym 2017/2018 było ich 43, natomiast w kolejnych latach odpowiednio 36, 34 oraz ponownie 43.

Na terenie Gminy Ciężkowice działa 8 świetlic środowiskowych dla młodzieży:

- Świetlica Środowiskowa - Ostrusza,
- Świetlica Środowiskowa - Pławna,
- Świetlica Środowiskowa - Siekierzyna,
- Świetlica Środowiskowa - Zborowice,
- Świetlica Środowiskowa - Bruśnik,
- Świetlica Środowiskowa - Bogoniowice,
- Świetlica Środowiskowa – Tursko,
- Świetlica Środowiskowa – Kipszna.

2.1.4. KULTURA I SPORT

Głównym ośrodkiem kultury działającym w gminie Ciężkowice jest Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice, które zostało utworzone na podstawie uchwały Rady Gminy z dnia 27 maja 1997 r. Celem działania Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców oraz upowszechnianie i promocja atrakcji rejonu Pogórza Ciężkowickiego i kultury lokalnej w kraju i za granicą. Główna siedziba Centrum Kultury i Promocji znajduje się w ciężkowickim Ratuszu.

W Ratuszu mieszczą się:

- Pracownia Orange
- Dziecięcy zespół plastyczny „Skalniaczek”
- pracownie muzyczne
- sala teatralna.

CKiPG prowadzi także działalność w jednostkach zamiejscowych:

- Dom Kultury w Jastrzębi
- Muzeum Przyrodnicze im. K. i W. Tomków w Ciężkowicach
- Muzeum Etnograficzne „Grociarnia” w Jastrzębi.

W Domu Kultury w Jastrzębi mieszczą się:

- sala widowiskowo-bankietowo-konferencyjna
- pracownia plastyczna
- świetlica młodzieżowa.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Grupy działające przy Domu Kultury w Jastrzębi to Regionalny Zespół Folklorystyczny „Pogórzanie”; Dziecięcy Zespół Taneczny „Mali i Młodzi Jastrzębianie”; Zespół Plastyczny „Rondelek”; ognisko muzyczne; grupa teatralna.

W ramach funkcjonowania Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice działa Orkiestra Dęta im. Jana Muchy, Akademia Muzyczna, która oferuje naukę gry na: skrzypcach, pianinie i gitarze, Amfiteatr Letni w Ciężkowicach, Punkt Informacji Turystycznej.

Drugim po CKiPG ośrodkiem kultury Gminy Ciężkowice jest Centrum i Muzeum Ignacego Jana Paderewskiego w Kąsnej Dolnej. Ważnym elementem działalności instytucji są wydarzenia o charakterze edukacyjnym, takie jak warsztaty instrumentalne i wokalne, lekcje patriotyczne oraz lekcje muzealne. Centrum Paderewskiego od wielu lat zajmuje się również promocją młodych talentów. Dom Pracy Twórczej w kompleksie dworsko-parkowym w Centrum Paderewskiego w Kąsnej Dolnej to idealne miejsce na wypoczynek z dala od miejskiego zgiełku, w otoczeniu pięknej przyrody. Klimatyczny budynek dawnej oficyny dworskiej oferuje miejsca noclegowe.

Gmina Ciężkowice wchodzi w skład Lokalnej Grupy Działania Dunajec – Biała, która ma na celu wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz kulturalnych Pogórza Ciężkowicko – Rożnowskiego poprzez inicjowanie i realizowanie unikalnych projektów europejskich. Swoim działaniem obejmuje cztery gminy: Ciężkowice, Pleśną, Wojnicz i Zakliczyn. Siedzibą stowarzyszenia jest Zakliczyn.

W Gminie prężnie działa 14 Kół Gospodyń Wiejskich, które reprezentują naszą Gminę na różnych imprezach okolicznościowych na szczeblu powiatowym oraz wojewódzkim.

Tabela 10. Koła Gospodyń Wiejskich w Gminie Ciężkowice

KGW	Przewodnicząca
KGW w Bogoniowicach	Michalina Gut
KGW w Bruśniku	Irena Połec
KGW w Ciężkowicach	Maria Sobol
KGW w Falkowej	Zofia Kuropatwa
KGW w Jastrzębi	Maria Gucwa
KGW w Jastrzębi	Stanisława Gawron
KGW w Kąsnej Dolnej	Zyta Kubala
KGW w Kąsnej Górnej	Zofia Skrobiś
KGW w Kipsznej	Teresa Szczepanik
KGW w Ostruszy	Janina Kloc
KGW w Pławnej	Barbara Handzel
KGW w Siekierczynie	Maria Olszowska
KGW w Tursku	Maria Bajorek

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

KGW w Zborowicach

Teresa Zabiela

Źródło: Urząd Gminy

Na terenie gminy działają również stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie „ Rozwoju Wsi Pławna”
- Stowarzyszenie Wsi Zborowice
- Stowarzyszenie Regionalne Pogórze w Jastrzębi

W Gminie w trosce o rozwój fizyczny działa 10 klubów sportowych:

- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „ ORZEŁ”
- Klub Sportowy „ Ciężkowiec”
- Uczniowski Klub Sportowy „Cieszko”
- Uczniowski Klub Sportowy „Junior”
- Uczniowski Klub Sportowy „ Radość”
- Uczniowski Klub Sportowy : UKS Zborowice”
- Uczniowski Klub Sportowy „Grunwald” w Ciężkowicach
- Uczniowski Klub Sportowy „Plus” z siedzibą w Jastrzębi
- Uczniowski Klub Sportowy „Promyk” w Pławnej
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej – Ognisko „Pogórze”

Na terenie Gminy działa również Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „POGÓRZE”. Działalność TKKF „POGÓRZE” nastawiona jest na rozwój kultury fizycznej, upowszechnianie rekreacji ruchowej oraz innych form aktywnego wypoczynku wśród osób starszych, dorosłych, młodzieży, dzieci i osób niepełnosprawnych, jak również tworzenie dogodnych warunków do ich realizacji.

Na terenie Gminy Ciężkowice znajduje się 5 szlaków rowerowych.

Mapa 2. Trasy rowerowe w Gminie Ciężkowice

Źródło: Urząd Gminy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Kolor szlaku: czerwony

Przebieg szlaku „Do źródeł w Rakutowej”: Ciężkowice - Tursko – Bogoniowice – Ciężkowice
Długość szlaku: 11 km

Kolor szlaku: zielony

Przebieg szlaku „Widokowa pętla dla ambitnych”: Ciężkowice – Bruśnik – Bukowiec – Paleśnica – Olszowa – Jastrzębia – Bogoniowice
Długość szlaku: 44 km

Kolor szlaku: niebieski

Przebieg szlaku „Widokowa pętla”: Ciężkowice – Pławna – Bruśnik – Falkowa – Bukowiec – Paleśnica – Jastrzębia – Budzyń – Ciężkowice
Długość szlaku: 44 km

Kolor szlaku: niebieski

Przebieg szlaku „Dwa w jednym, czyli krótko i pięknie”: Ciężkowice – Kąсна Dolna – Pławna – Ciężkowice
Długość szlaku: 19 km

Kolor szlaku: niebieski

Przebieg szlaku „Przez rezerwat”: Ciężkowice – Kąсна Dolna – Kąсна Górna – Pławna – Zborowice – Ciężkowice
Długość szlaku: 19 km

Oprócz szlaków rowerowych na terenie gminy wyznaczonych jest 11 szlaków pieszych:

Kolor szlaku: niebieski (Szlak Niepodległości im. I. J. Paderewskiego)

Przebieg szlaku: Ciężkowice – Kąсна Dolna – Bruśnik – Gałkowa (506 m n.p.m.) – Bukowiec (503 m n.p.m.) – Żebraczka (502 m n.p.m.) – Przydonica – Dział – Bartkowa
Długość szlaku: 22 km, szlak górski

Kolor szlaku: żółty

Przebieg szlaku: Pławna – Bruśnik (dojście do szlaku niebieskiego do Bartkowej) - Siekierzyna
Długość szlaku: 7 km, szlak górski

Kolor szlaku: czarny

Przebieg szlaku: Bogoniowice (stacja PKP) – Ciężkowice (Rezerwat Przyrody „Skamieniałe Miasto”)
Długość szlaku: 2,5 km

Kolor szlaku: niebieski

Przebieg szlaku: Tuchów - Brzanka (536 m n.p.m.) – Jodłówka Tuchowska – Rzepiennik Strzyżewski – Stawiska – Ciężkowice
Długość szlaku: 23 km, szlak górski

Kolor szlaku: żółty

Przebieg szlaku: Tarnów (Góra Św. Marcina) – Piotrkowice – Pleśna – Wał – Siemiechów – Brzozowa – Sucha Góra – Jastrzębia – Jamna – Bartkowa.

Kolor szlaku: czerwony

Przebieg szlaku: Jamna – Jastrzębia - Ciężkowice

Długość szlaku: 18,5 km

Kolor szlaku: zielony

Przebieg szlaku: Falkowa – Bobowa – Szalowa

Długość szlaku: 14 km

Kolor szlaku: zielony

Przebieg szlaku: Jamna – Bukowiec - Falkowa

Długość szlaku: 8 km

Kolor szlaku: niebieski

Przebieg szlaku: szlak w Rezerwacie Przyrody „Skamieniałe Miasto”

Długość szlaku: 1,5 km

Kolor szlaku: niebieski

Przebieg szlaku: Falkowa – Bukowiec – Przydonica – Rożnów – Tabaszowa – Just - Babia Góra

Długość szlaku: 41 km

Kolor szlaku: czarny

Przebieg szlaku: Olszowa – Jastrzębia Górna

Długość szlaku: 7 km

W sezonie zimowym w Gminie działa Stacja Narciarska Jastrzębia. W ofercie znajdują się: 2 wyciągi (mały i duży), stok naśnieżany 3 armatkami, trasy ratrakowane, sztuczne oświetlenie, miejsca parkingowe, mała gastronomia oraz wypożyczalnia sprzętu.

2.1.5. ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE GMINY CIĘŻKOWICE

Ciężkowice przynależą do Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego. Jedną z największych atrakcji jest rezerwat przyrody nieożywionej „Skamieniałe Miasto”, położony około 700 m od centrum miasta.

Kolejnym punktem przyczyniającym się do rozwoju gminnej turystyki jest wieża widokowa w Bruśniku. Wieża położona jest 6,5 km od Skamieniałego Miasta (10 min. jazdy samochodem przez Pławną). Przy wieży znajduje się wiata turystyczna i parking dla samochodów osobowych. Jest to bardzo dobry punkt widokowy na Pogórze Rożnowskie, Pogórze Ciężkowickie (w tym Pasma Brzanki) oraz Beskid Niski.

W dniu 25 czerwca 2021 r. została otwarta jedna z największych inwestycji Gminy Ciężkowice – Park Zdrojowy im. Burmistrza Zbigniewa Jurkiewicza w Ciężkowicach. Na terenie Parku Zdrojowego jest dostępna dla odwiedzających infrastruktura rekreacyjna i turystyczna, w tym urządzenia do hydroterapii (wodolecznictwa), alpinarium (ogród zbudowany ze skał i ziemi, wraz z górskimi układami roślinności), arboretum (ogród dendrologiczny), brodziki z łaźniarkami mineralnymi, sieć alejek, wrzosowisko, siłownia terenowa, plac zabaw, ogrody wodne, tężnia, ogród sensoryczny i inne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

Na terenie Gminy Ciężkowice znajduje się kilkadziesiąt obiektów noclegowych o zróżnicowanym standardzie - pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne, schronisko młodzieżowe i hotel. Obiekty te mogą zapewnić zakwaterowanie dla około 180 osób.

2.1.6. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki medyczne:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Tuchów Sp. z o.o.
ul. Zdrowa 1, 33-190 Ciężkowice
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Tuchów Sp. z o.o.
33-191 Jastrzębia 173
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Tuchów Sp. z o.o.
33-192 Bruśnik 42A
- Praktyka Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej Magdalena Krokowska – Drozd Mariusz Drozd s.c.
ul. Zdrowa 6, 33-190 Ciężkowice
- NZOZ „PALMED” Centrum Opiekuńczo-Lecznicze działające pod adresami:
33-191 Jastrzębia 174 oraz ul. Zdrowa 1, 33-190 Ciężkowice
- Prywatne gabinety stomatologiczne:
  - Prywatny Gabinet Stomatologiczny Barbara Udała
ul. Rynek 12, 33-190 Ciężkowice
  - Indywidualna Praktyka Stomatologiczna Grzegorz Król
ul. Tarnowska 7, 33-190 Ciężkowice
  - Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Dentystyczna Bożena Król
ul. Tarnowska 7, 33-190 Ciężkowice
  - Gabinet Stomatologiczny Rafał Szewczyk
ul. Nowa 3, 33-190 Ciężkowice
- Apteki i punkty apteczne.

Placówki służby zdrowia w głównej mierze są zakładami niepublicznymi, ich dostępność oraz jakość i zakres usług medycznych zależy od kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia.

2.1.7. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu. Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja. Nad bezpieczeństwem mieszkańców Gminy Ciężkowice czuwa Komisariat Policji w Ciężkowicach.

Zjawisko przestępczości na terenie Gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Liczba przestępstw w poszczególnych kategoriach

Przestępczość	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba przestępstw	55	77	62
Liczba zabójstw	0	0	0
Liczba zgwałceń	0	0	0
Liczba kradzieży rzeczy cudzej	3	8	5
Liczba kradzieży z włamaniem	2	1	3
Liczba rozbojów	0	0	0
Liczba uszkodzeń ciała	3	3	4
Liczba bójek i pobić	3	0	0
Liczba nietrzeźwych kierujących	15	14	11
Liczba uszkodzeń mienia	1	1	5
Inne przestępstwa	28	61	38

Źródło: dane udostępnione przez Komisariat Policji w Ciężkowicach na lata 2018-2020

Tabela 11 przedstawia skalę przestępczości w poszczególnych kategoriach. W przypadku liczby przestępstw można zauważyć najpierw wzrost z 55 do 77, a następnie spadek do 62. Spadek natomiast zauważyć można w przypadku liczby nietrzeźwych kierujących.

Tabela 12. Zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Bezpieczeństwo drogowe	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba wypadków drogowych	3	4	2
Liczba zabitych	0	1	0
Liczba rannych	3	4	2
Liczba kolizji drogowych	56	46	41

Źródło: dane udostępnione przez Komisariat Policji w Ciężkowicach na lata 2018-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Analizując powyższe dane można zauważyć spadek liczby kolizji drogowych. Istotny jest również fakt, że liczba wypadków drogowych oraz liczba rannych jest niska i w latach 2018 – 2020 wahała się pomiędzy 2 a 4 wypadki na rok. Dodatkowo, w powyższych sytuacjach zginęła jedna osoba w 2019 r.

W gminie działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Tabela 13. Wykaz Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Ciężkowice (stan na 31.08.2021 r.)

Komendant Gminny OSP – Krzysztof Śliwa

Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP – Augustyn Włudyka

Jednostka	Adres	Prezes	Naczelnik
OSP Bruśnik	33-192 Bruśnik 125	Monika Żaba	Krzysztof Krok
OSP Ciężkowice	ul. Św. Floriana 4 33-190 Ciężkowice	Marcin Śliwa	Krzysztof Śliwa
OSP Falkowa	Falkowa 40A, 33-192 Bruśnik	Marek Stec	Wiesław Kukuś
OPS Jastrzębia	33-191 Jastrzębia 1A	Jan Gaborek	Michał Ludwa
OPS Kipszna	Kipszna 9A, 33-190 Ciężkowice	Kazimierz Gniadek	Kazimierz Wróbel
OPS Zborowice	Zborowice 271 33-190 Ciężkowice	Marcin Szymczyk	Krzysztof Baniak

Źródło: Urząd Gminy

2.1.8. POLITYKA MIESZKANIOWA

Zadaniem własnym Gminy jest m.in. tworzenie warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych swoim mieszkańcom, a w szczególności zapewnienie lokali socjalnych oraz mieszkań chronionych.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące działań związanych z mieszkaniami komunalnymi i socjalnymi na terenie Gminy Ciężkowice.

Tabela 14. Infrastruktura mieszkaniowa

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	22	22	22

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	0	0	0
Liczba mieszkań socjalnych	4	4	4
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	0	0	1
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	1	1	1

Źródło: Urząd Gminy

W latach 2018-2020 liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na terenie Gminy jest niezmienna i wynosi odpowiednio 22 mieszkania komunalne i 4 mieszkania socjalne. W tych samych latach nie został złożony żaden wniosek o mieszkanie komunalne. Niezmienna była również liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego i wynosiła 1. Jediną zmienną, którą można zauważyć w powyższej tabeli to wzrost w 2020 r. liczby oczekujących na mieszkanie socjalne.

Tabela 15. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych oraz koszty ich finansowania

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021 (stan na 30.06.2021 r.)
Liczba rodzin	8	5	5
Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	16 567,15	13 871,36	8 543,86

W 2019 roku 8 rodzin z terenu Gminy Ciężkowice korzystało z dodatków mieszkaniowych. Suma środków finansowych przekazana na to działanie wynosiła 16 567,15 zł. W 2020 roku liczba rodzin korzystających z takich dodatków spadła do 5, a koszty wyniosły 13 871,36 zł. Natomiast do 30 czerwca 2021 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę 8.543,86 zł dla 5 rodzin.

2.2. IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW W GMINIE CIĘŻKOWICE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciężkowicach jest instytucją, która realizuje zadania statutowe na terenie Gminy wynikające z ustaw oraz rozeznaczonych potrzeb Gminy.

Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zgodnie z Statutem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciężkowicach celem działalności Ośrodka jest:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia,
- 2) zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 3) podejmowanie działań mających na celu doprowadzenie osób, rodzin do możliwie pełnego usamodzielnienia oraz doprowadzenie do ich integracji ze środowiskiem.

Analizę problemów społecznych na terenie Gminy Ciężkowice przeprowadzono na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także przeprowadzonej wśród mieszkańców ankiety, w której można było wskazać z jakimi problemami społecznymi boryka się Gmina. Nie obrazują one jednak całej skali problemu.

Tabela 16. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia GOPS w Ciężkowicach w latach 2018-2020

Osoby korzystające z pomocy społecznej	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba osób	766	748	796
W tym: osoby długotrwale korzystające	429	351	340
Liczba rodzin	442	409	299
Liczba osób w rodzinach	1 418	1 256	940

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020.

Dzięki powyższej tabeli możemy zauważyć tendencję zniżkową liczby osób korzystających z pomocy i wsparcia GOPS.

Tabela 17. Liczba osób oraz powody udzielania pomocy mieszkańcom Gminy Ciężkowice w latach 2018-2020

Powody przyznania pomocy	Ogółem liczba rodzin korzystających			Liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Lata						
Ubóstwo	264	213	176	898	725	557
Bezrobocie	119	91	82	393	292	234
Niepelnosprawność	149	139	99	391	344	237
Długotrwała lub ciężka choroba	295	285	217	863	781	634
Bezradność (problemy)	13	8	8	66	35	32
Alkoholizm	13	8	11	34	16	24
Potrzeba ochrony	0	1	3	0	2	10

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

macierzyństwa						
Wielodzietność	113	95	81	625	526	449
Bezdomność	1	2	2	1	2	2
Opuszczenie zakładu karnego	3	0	2	3	0	2
Zdarzenia losowe	2	32	4	4	87	14
Przemoc w rodzinie – ofiary przemocy	4	1	1	9	3	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020.

Dane przedstawione w tabeli nr 17 obrazują powody przyznania pomocy mieszkańcom Gminy Ciężkowice. Do głównych z nich możemy zaliczyć długotrwałą lub ciężką chorobę, ubóstwo oraz niepełnosprawność. Warto zauważyć, że w porównaniu z danymi zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 liczba osób zdecydowanie uległa zmniejszeniu.

2.2.1. UBÓSTWO

Ubóstwo jako problem społeczny jest naruszeniem ładu i wartości uznawanych przez społeczeństwa. Ubóstwo finansowe oznacza niedostatek pieniędzy w stosunku do potrzeb, ale z takim ubóstwem łączy się wiele innych kwestii, których nie należy pomijać. Do takich kwestii należą np.:

- poziom niezaspokojenia potrzeb i jego konsekwencje,
- wykluczenie z życia społecznego,
- ograniczenia życiowe i ograniczone szanse życiowe,
- wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne,
- poczucie bezradności,
- stygmatyzacja w społeczeństwie, strach przed poniżeniem i niesprawiedliwością,
- złe traktowanie przez instytucje

Główny Urząd Statystyczny ubóstwo skrajne określa na podstawie minimum egzystencji (poziomu wydatków, który pozwala na zaspokojenie jedynie niezbędnych potrzeb życiowych), które jest szacowane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Konsumpcja poniżej tego poziomu zagraża życiu i zdrowiu człowieka.

W 2018 r. minimum egzystencji dla rodziny z trojgiem dzieci wyniosło 2.587,51 zł (517,50 zł na osobę). W rodzinach z jednym dzieckiem młodszym, minimum egzystencji oszacowano na kwotę 479,77 zł na osobę, a z dzieckiem starszym na kwotę 522,98 zł na osobę. Koszyk minimum przeżycia dla osoby samotnej w wieku produkcyjnym wyniósł 591,14 zł, a dla samotnego emeryta 560,01 zł.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

W 2019 r. minimum egzystencji dla rodziny z trojgiem dzieci wyniosło 2.746,68 zł (549,34 zł na osobę). W rodzinach z jednym dzieckiem młodszym, minimum egzystencji oszacowano na kwotę 506,96 zł na osobę, a z dzieckiem starszym na kwotę 555,60 zł na osobę. Koszyk minimum przeżycia dla osoby samotnej w wieku produkcyjnym wyniósł 616,55 zł, a dla samotnego emeryta 585,04 zł.

W 2020 r. minimum egzystencji dla rodziny z trojgiem dzieci wyniosło 2.872,29 zł (574,46 zł na osobę). W rodzinach z jednym dzieckiem młodszym, minimum egzystencji oszacowano na kwotę 530,20 zł na osobę, a z dzieckiem starszym na kwotę 579,82 zł na osobę. Koszyk minimum przeżycia dla osoby samotnej w wieku produkcyjnym wyniósł 641,74 zł, a dla samotnego emeryta 609,65 zł.

Ubóstwo „ustawowe” jest wyznaczane na podstawie kryteriów dochodowych do pomocy społecznej. Osoby, których miesięczne dochody są niższe niż te kryteria, mają prawo do wsparcia w formie świadczeń pieniężnych wypłacanych przez ośrodki pomocy społecznej. Od 1 października 2018 roku kryterium dochodowe dla jednoosobowego gospodarstwa domowego wynosi 701 zł miesięcznie oraz 528 zł na osobę w wieloosobowych gospodarstwach domowych.

Kryteria dochodowe w pomocy społecznej są weryfikowane co trzy lata. Kryterium to od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r. będzie wynosiło odpowiednio 776 zł jednoosobowego gospodarstwa domowego i 600 zł w wieloosobowych gospodarstwach domowych.

Sferę wykluczenia społecznego, czyli tzw. niedostatku, GUS określa w oparciu o minimum socjalne, które jest szacowane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Konsumpcja poniżej tego poziomu oznacza poziom życia niższy niż uznany za minimalnie wystarczający pod względem społecznym i biologicznym.

W 2018 r. dla jednoosobowego gospodarstwa domowego wyniosło 1.168,31 zł miesięcznie, a np. dla pięcioosobowego gospodarstwa domowego z trojgiem dzieci 4.559,96 zł (911,99 zł na osobę).

W 2019 r. dla jednoosobowego gospodarstwa domowego wyniosło 1.212,59 zł miesięcznie, a np. dla pięcioosobowego gospodarstwa domowego z trojgiem dzieci 4.741,20 zł (948,24 zł na osobę).

W 2020 r. dla jednoosobowego gospodarstwa domowego wyniosło 1.265,94 zł miesięcznie, a np. dla pięcioosobowego gospodarstwa domowego z trojgiem dzieci 4.981,20 zł (996,24 zł na osobę).

Jednym z najczęstszych powodów udzielania pomocy jest ubóstwo. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela osobom oraz rodzinom, które dotknęło ubóstwo, pomocy w formie pieniężnej oraz niepieniężnej.

Tabela 18. Liczba osób oraz rodzaj przyznanego świadczenia pieniężnego

Rodzaj świadczenia pieniężnego	LATA		
	2018	2019	2020
Zasilek stały	47	36	35
Zasilek okresowy	109	87	81

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia	62	45	40
Zasilek celowy	193	172	119

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

Tabela 18 przedstawia dane dotyczące liczby osób oraz rodzaj przyznanego świadczenia pieniężnego. Również i w tym przypadku z roku na rok można zauważyć tendencję spadkową.

Tabela 19. Liczba przyznaných świadczeń niepieniężnych – dożywianie dzieci w szkole oraz ilość osób, które z nich korzystają.

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba osób	386	295	210
Liczba świadczeń	44 542	37 597	11 451

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

Powyższa tabela przedstawia liczbę dzieci korzystających ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Można dostrzec znaczny spadek liczby przyznaných świadczeń w roku 2020 w porównaniu do lat wcześniejszych.

2.2.2. BEZROBOCIE

Bezrobocie zdecydowanie obniża standard życia co wpływa nie tylko na kiepskie samopoczucie osoby bezrobotnej, ale także na funkcjonowanie rodziny. Negatywny wpływ bezrobocia na sytuację rodziny, może skutkować osłabieniem więzi oraz zaburzeniem ról, co z kolei może być przyczyną powstawania innych problemów społecznych. Na pogłębienie się bezrobocia wpływ ma brak miejsc na rynku pracy, a także słaby lub całkowity brak wykształcenia.

Tabela 20. Liczba bezrobotnych w Gminie Ciężkowice

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Bezrobotni ogółem	285	194	233
Bezrobotni długotrwale	175	104	121
Bezrobotni z prawem do zasiłku	47	36	35

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela nr 20 przedstawia liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Można zauważyć, że najmniej bezrobotnych, analizując ostatnie lata, było w roku 2019 r. właśnie wtedy ich ogólna liczba w porównaniu z wcześniejszym rokiem spadła o prawie 100 osób. Wzrost liczby

bezrobotnych nastąpił w 2020 r. co może być spowodowane panującą pandemią, gdzie w niektórych miejscach pracy występowały masowe zwolnienia.

2.2.3. PROBLEMY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE

Rodzina to najważniejsza grupa w życiu każdego człowieka, a w szczególności dziecka, która jako podstawowa jednostka ma swoje własne funkcje, które musi realizować wobec swoich członków. Są to głównie funkcje małżeńskie – żony i męża, braterskie – siostry i brata oraz rodzicielskie – bycie matką lub ojcem. Rodzina pełni również główną funkcję wychowawczą, realizując się w wychowaniu młodego pokolenia i przystosowując je do dorosłego życia. Materialno-ekonomiczna funkcja rodziny, jaką ona również spełnia, polega głównie na zaspokajaniu potrzeb materialnych jej członków. Ponadto pełni ona jeszcze kilka ważnych funkcji, jak np. funkcja kontrolna jako nadzorowanie czynności członka rodziny. Jako właśnie podstawowa jednostka społeczna rodzina musi bowiem przygotować swoich członków do życia w społeczeństwie.

Dzieci wychowujące się w rodzinach dysfunkcyjnych bardzo często mają problemy z poczuciem własnej wartości, z nauką oraz sprawiają więcej problemów wychowawczych niż dzieci wychowujące się w rodzinie wolnej od problemów społecznych.

Tabela 21. Rodziny dotknięte problemem bezradności w Gminie Ciężkowice

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Rodziny – ogółem	10	6	8
Bezradność (problemy) – liczba rodzin	8	5	3
Rodziny wielodzietne	4	2	2
Rodziny niepełne	1	1	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

W roku 2019 w porównaniu do 2018 ogólna liczba rodzin z problemem bezradności spadła z 10 do 6, jednak w roku 2020 znów wzrosła i wynosiła 8 rodzin. Analizując powyższą tabelę można zauważyć spadek rodzin wielodzietnych dotkniętych problemem bezradności. Zauważalny wzrost ilości przypadków jest w sytuacji rodzin niepełnych.

2.2.4. ALKOHOLIZM, PRZEMOC DOMOWA I INNE UZALEŻNIENIA

Alkoholizm to jeden z najpoważniejszych i najczęściej występujących problemów społecznych. Problem ten dotyka wielu mieszkańców, bez względu na płeć, wiek, status materialny czy wykształcenie. Zdarzają się sytuacje gdy do problemu alkoholowego dochodzi problem przemocy domowej. To właśnie najlepszy przykład tego, że w sytuacji alkoholizmu cierpi cała rodzina, a nie tylko osoba uzależniona.

Na czele instytucji, których głównym celem jest pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, na terenie naszej Gminy stoi Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Alkoholowych.

Tabela 22. Szacunkowa liczba osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie gminy objęta wsparciem

Działania	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba osób zgłoszonych na komisję	14	24	7
Liczba osób, które zgłosiły się na wezwanie	13	22	7
Liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolnie	2	1	4
Liczba osób zobowiązanych do podjęcia leczenia odwykowego	4	5	0

Źródło: Dane statystyczne Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2020 nastąpił spadek liczby osób zgłoszonych na komisję. W porównaniu do lat 2018 i 2019 wszystkie osoby zgłosiły się na komisję. W 2020 r. w porównaniu do 2019 roku wzrosła liczba osób, które dobrowolnie podjęły leczenie i ich liczba wyniosła 4 osoby. W roku 2020 ani jedna osoba nie została zobowiązana do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela 23. Osoby i rodziny z problemem alkoholowym korzystające ze świadczeń pomocy społecznej

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba rodzin	13	8	11
Liczba osób w rodzinach	34	16	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

W roku 2020 z pomocy społecznej korzystało 11 rodzin z problemem alkoholowym, są to 3 rodziny więcej niż w roku 2019. Liczba osób w tych rodzinach w 2020 r. wyniosła 24 osoby.

Tabela 24. Liczba osób objętych procedurą Niebieska Karta

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Ilość Niebieskich Kart	20	23	17

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Tabela nr 24 przedstawia liczbę osób objętych procedurą Niebieskiej Karty. W 2020 r. w porównaniu do 2019 zauważalny jest spadek ilości przyznanych Niebieskich Kart. Można więc stwierdzić, że stopień przemocy w Gminie Ciężkowice maleje.

Tabela 25. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba rodzin	68	42	17
Liczba osób w rodzinach	234	148	51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

Tabela 25 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej w latach 2018 – 2020. Liczba ta z roku na rok spada. Z jednej strony może to oznaczać, że rodziny funkcjonują dobrze bez specjalistycznej pomocy, natomiast druga kwestia może być taka, że ofiary przemocy wciąż boją się przyjść po pomoc.

Tabela 26. Interwencje Policji z zakresu przemocy domowej na terenie Gminy Ciężkowice

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba interwencji ogółem	615	867	1 239
Liczba interwencji domowych	103	138	100
Liczba wszczętych procedur Niebieska Karta	20	22	17
Liczba pokrzywdzonych objętych procedurą Niebieska Karta	24	22	17

Źródło: dane udostępnione przez Komisariat Policji w Ciężkowicach na lata 2018-2020

Od roku 2018 do 2020 można zauważyć wzrost interwencji ogółem, natomiast w przypadku zarówno interwencji domowych jak i wszczęcia Niebieskich Kart w roku 2019 w porównaniu do 2018 liczba początkowo wzrosła a następnie w 2020 spadła. Natomiast liczba pokrzywdzonych objętych procedurą Niebieska Karta spada od 24 osób w 2018 r. do 17 osób w 2020 r.

2.2.5. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Na terenie naszej Gminy można zaobserwować proces starzenia się społeczeństwa. Narasta więc problem osób starszych, a także długotrwale chorych. Osoby takie wymagają wsparcia ze strony ośrodka pomocy społecznej. Jest to nie tylko pomoc finansowa, ale również wsparcie w codziennym funkcjonowaniu.

Tabela 27. Liczba osób w wieku emerytalnym, którym udzielono wsparcia i pomocy w latach 2018-2020.

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba osób	67	83	43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

W roku 2020 w porównaniu do 2019 nastąpił znaczny spadek liczby osób starszych korzystających z pomocy udzielonej przez GOPS w Ciężkowicach.

Tabela 28. Liczba opiekunek domowych wspierających osoby starsze w ramach prac społeczno - użytecznych

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba opiekunek domowych	21	21	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

W latach 2018-2019 liczba opiekunek domowych osób starszych w ramach prac społeczno-użytecznych była taka sama i wynosiła 21. W 2020 r. zauważamy niewielką różnicę, ponieważ było ich o 2 mniej.

2.2.6. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Niepełnosprawność to jeden z ważniejszych problemów społecznych, ze względu na swoją powszechność oraz skalę. Jest to również niezwykle trudny problem pod względem braku świadomości oraz akceptacji społeczeństwa.

Tabela 29. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba rodzin	149	139	99
Liczba osób w rodzinach	391	344	237

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Z roku na rok można zauważyć spadek liczby rodzin, które korzystały z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. W roku 2018 było ich 149, w 2019 139, a w 2020 aż o 40 rodzin mniej.

2.2.7. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to problem społeczny, który występuje w Gminie Ciężkowice w niewielkim stopniu. Jest to problem bardzo trudny do rozwiązania. Osoby bezdomne nie są w stanie usamodzielnić się bez odpowiedniej pomocy. Dodatkowym problemem jest fakt braku miejsca stałego zamieszkania, który uniemożliwia im podjęcie pracy.

Tabela 30. Osoby bezdomne z terenu Gminy, którym udzielono wsparcia

Wyszczególnienie	LATA		
	2018	2019	2020
Liczba rodzin	1	2	2
Liczba osób w rodzinach	1	2	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS za okres 2018-2020

Zgodnie z tabelą nr 30 liczba osób bezdomnych od 2019 r. jest niezmienna i są to 2 osoby. Osobom tym udziela się wsparcia poprzez zapewnienie miejsca w schronisku dla osób bezdomnych.

2.3. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Rozwiązywaniem problemów społecznych w Gminie Ciężkowice zajmują się jednostki publiczne, samorządowe, jak i niepubliczne np. stowarzyszenia, fundacje.

Instytucje współpracujące w rozwiązywaniu problemów społecznych:

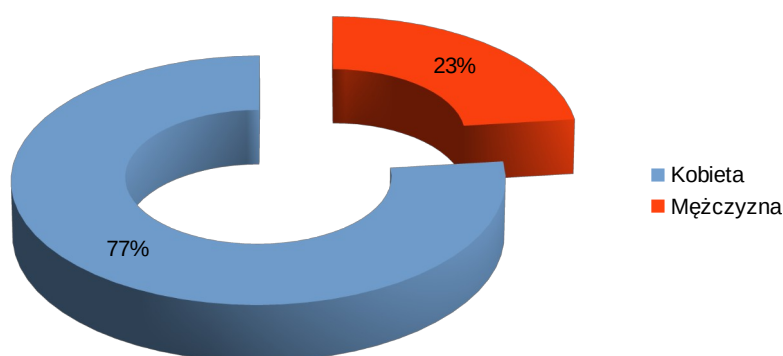
1. Urząd Gminy
2. Starostwo Powiatowe
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
5. Powiatowy Urząd Pracy
6. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
7. Komisariat Policji
8. Sąd Rejonowy
9. Prokuratura Rejonowa
10. Szpitale i przychodnie medyczne
11. Domy Pomocy Społecznej
12. Ośrodek Profilaktyki Uzależnień
13. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
14. Polski Czerwony Krzyż

2.4. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W UJĘCIU BADANIA ANKIETOWEGO

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciężkowicach w ramach tworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027, przeprowadził ankietę wśród mieszkańców Gminy. Ankieta miała na celu zdobycie informacji o warunkach życia w Gminie oraz wiedzy w jakim stopniu potrzeby mieszkańców są zaspokajane. Ankieta została udostępniona mieszkańcom Gminy drogą elektroniczną: na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz na profilu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na Facebooku. Poniżej zostały przedstawione wyniki ankiety.

Wykres 2. Udział płci w przeprowadzonej ankiecie.

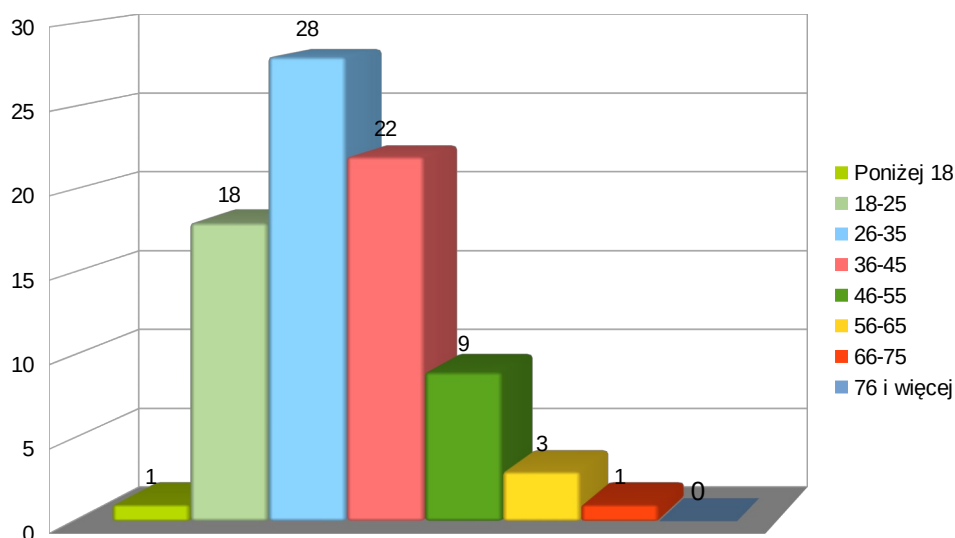
Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

W ankiecie wzięło udział 82 respondentów, w tym 63 kobiety oraz 19 mężczyzn.

Wykres 3. Struktura wieku osób ankietowanych.

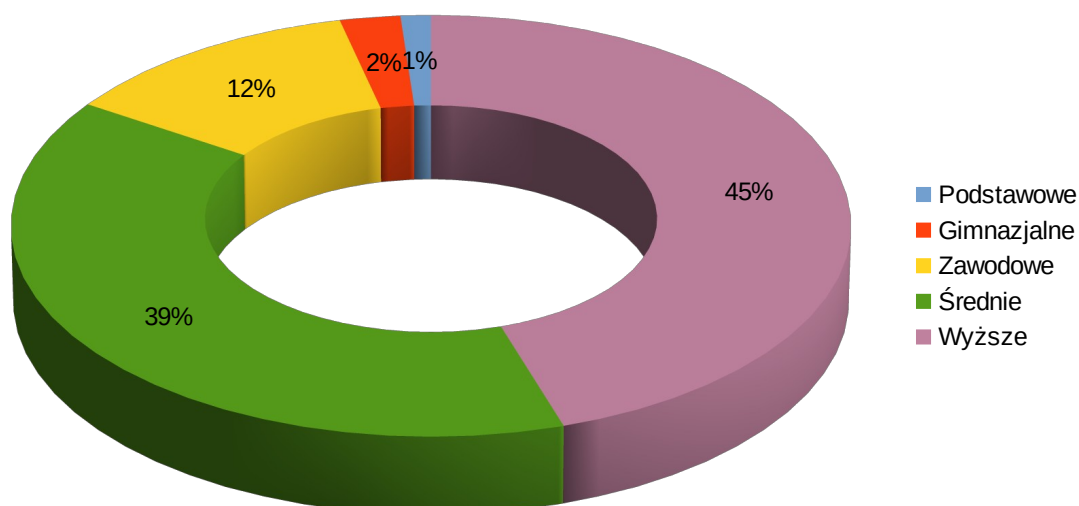
Zgodnie z poniższym wykresem większość ankietowanych to osoby w wieku 26-35 lat, na drugim miejscu pod względem wieku ankietowanych znajdują się osoby w przedziale 36-45 lat. Przeprowadzone badanie wsparło także po 1 osobie w wieku poniżej 18 roku życia oraz w przedziale 66-75 lat. Na ankietę nie odpowiedziała natomiast żadna osoba wieku powyżej 76 lat.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

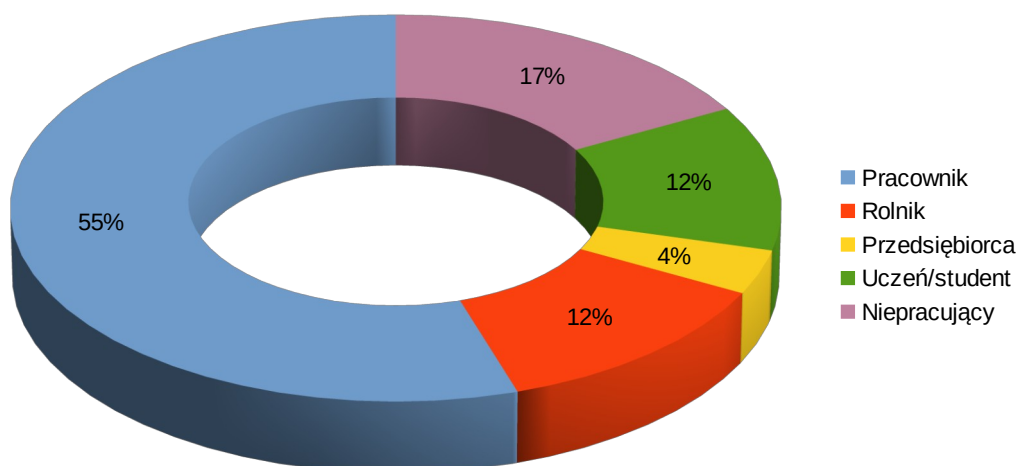
Wykres 4. Wykształcenie ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Wykształcenie ankietowanych przedstawia się następująco: 45% stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, 39% z wykształceniem średnim, 12% z wykształceniem zawodowym, 2% gimnazjalnym oraz 1% z wykształceniem podstawowym.

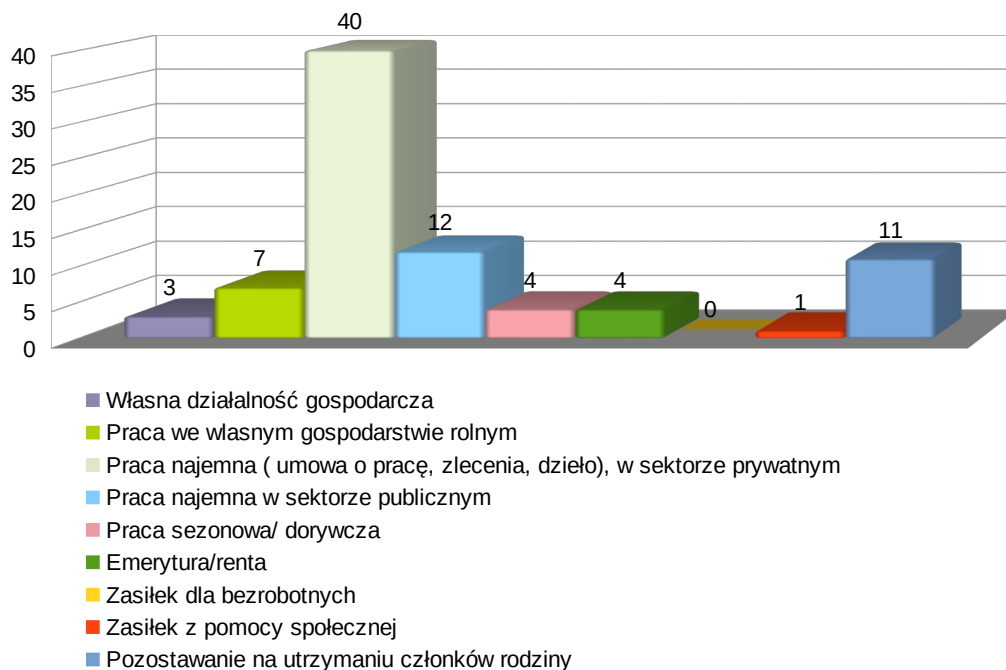
Wykres 5. Status zawodowy ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Przeważającą liczbę ankietowanych stanowili pracownicy, bo aż 55%, następnie były osoby niepracujące, później rolnicy oraz uczniowie i studenci. Najmniejszą liczbę ankietowanych tworzyli przedsiębiorcy.

Wykres 6. Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego ankietowanych.

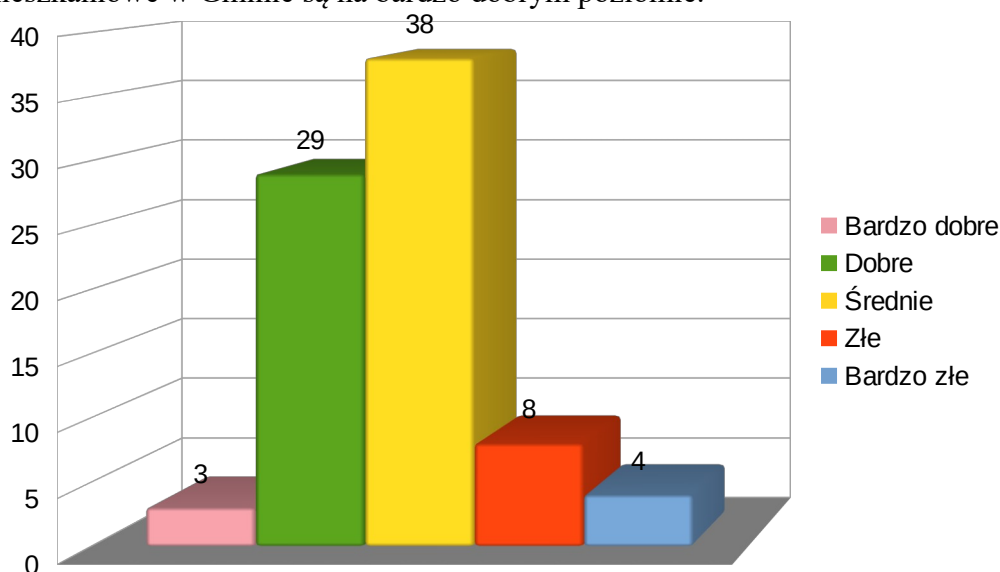

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Zdecydowana większość ankietowanych to osoby zatrudnione na umowy o pracę, zlecenia lub o dzieło w sektorze prywatnym. Na drugim miejscu znajdują się osoby zatrudnione na takim samym rodzaju umów jednak w sektorze publicznym. Tuż za nimi usytuowane są osoby pozostające na utrzymaniu członków rodziny. Najmniejszą grupę ankietowanych tworzą osoby utrzymujące się z zasiłku z pomocy społecznej. Wśród ankietowanych nie znalazła się żadna osoba, której głównym źródłem utrzymania byłby zasiłek dla bezrobotnych.

Wykres 7. Ocena aktualnych warunków życia mieszkańców Gminy według ankietowanych.

Zgodnie z oceną mieszkańców Gminy warunki mieszkaniowe są na poziomie średnim, opowiedziało się za tym 38 respondentów. Najmniej ankietowanych, bo tylko 3 osoby uważają, że warunki mieszkaniowe w Gminie są na bardzo dobrym poziomie.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

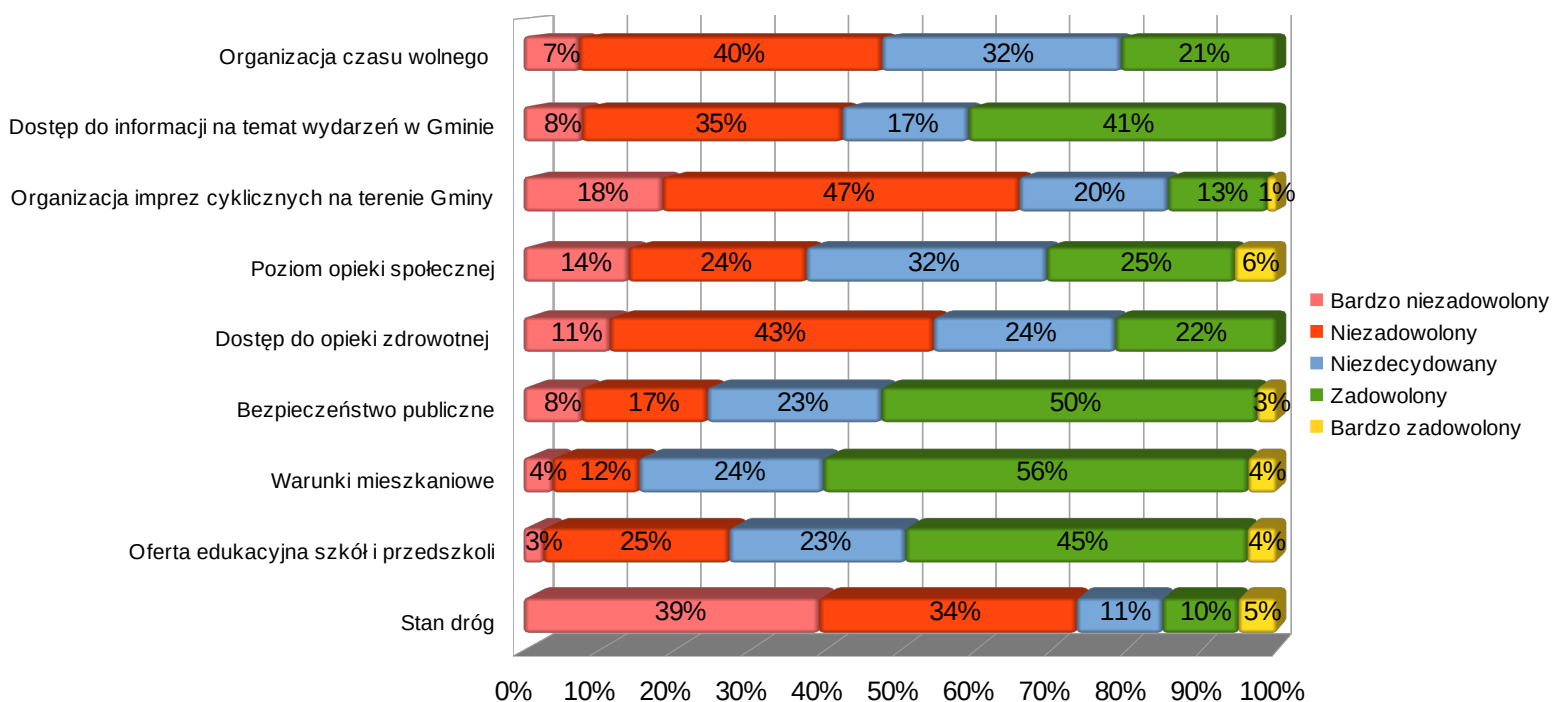
Wykres 8. Poziom zadowolenia ankietowanych z poszczególnych obszarów życia.

Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie poziomu zadowolenia z poszczególnych obszarów życia. Wyniki tego badania przedstawiają się następująco:

1. organizacja czasu wolnego – aż 40% ankietowanych wskazało, że są niezadowoleni, natomiast żaden z badanych nie jest bardzo zadowolony,
2. dostęp do informacji na temat wydarzeń w Gminie – z powyższego wykresu wynika, że 43% ankietowanych jest bardzo niezadowolonych i niezadowolonych, natomiast 41% zadowolonych,
3. organizacja imprez cyklicznych na terenie Gminy – większość ankietowanych stanowią osoby niezadowolone i bardzo niezadowolone, których łącznie jest 65%, tylko 1% ankietowanych jest bardzo zadowolony,
4. poziom opieki społecznej – społeczeństwo w tej kwestii jest bardzo podzielone, ponieważ osób bardzo niezadowolonych i niezadowolonych jest łącznie 38%, natomiast zadowolonych i bardzo zadowolonych 31%,
5. dostęp do opieki zdrowotnej – większość ankietowanych jest niezadowolona i bardzo niezadowolona, bo aż 54%. Dodatkowo ani jedna osoba nie jest bardzo zadowolona,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

6. bezpieczeństwo publiczne – w tej sferze 53% respondentów wskazało, że są zadowoleni i bardzo zadowoleni,
7. warunki mieszkaniowe – 60% ankietowanych wskazało w tym przypadku, że są zadowoleni i bardzo zadowoleni,
8. oferta edukacyjna szkół i przedszkoli – prawie połowa ankietowanych odpowiedziała, że są zadowoleni i bardzo zadowoleni,
9. stan dróg – większość ankietowanych jest bardzo niezadowolona i niezadowolona (łącznie 73% ankietowanych).

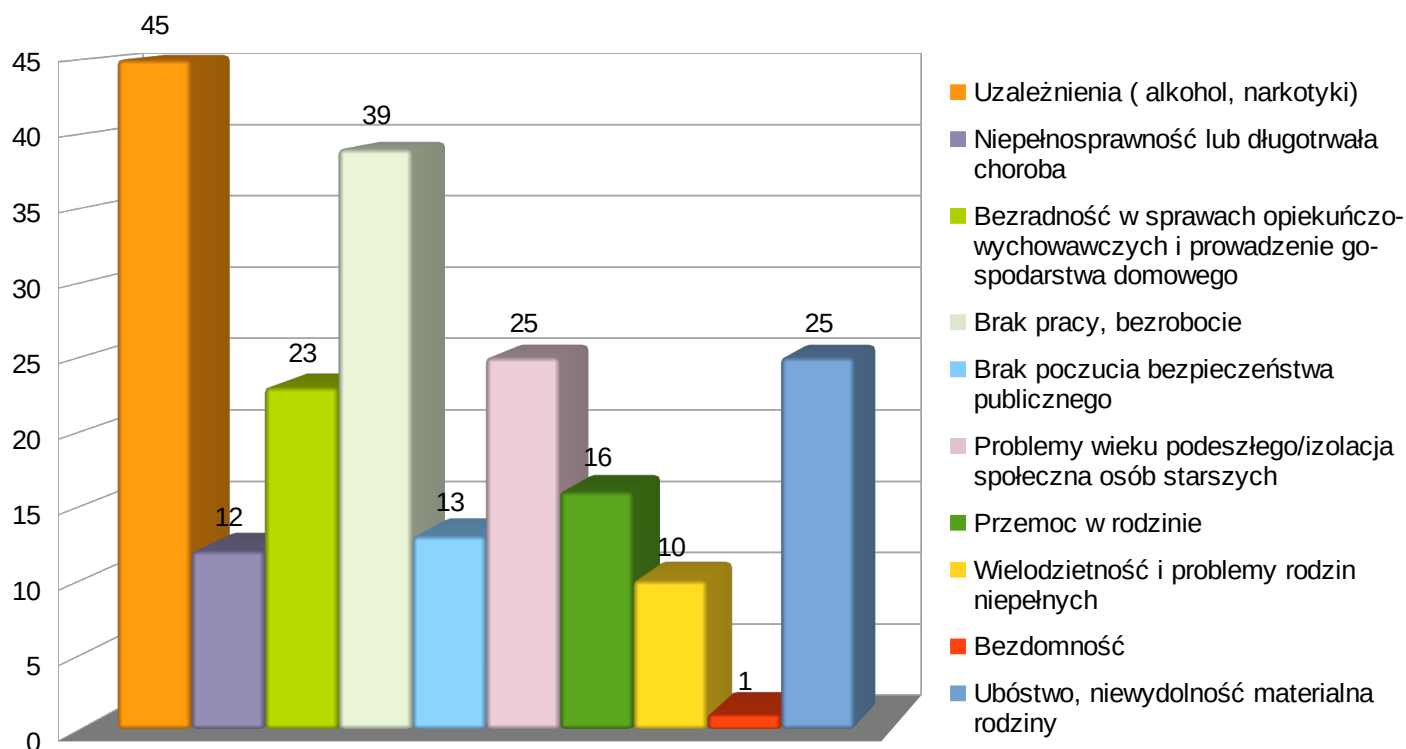

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Wykres 9. Najważniejsze problemy społeczne na terenie Gminy według ankietowanych.

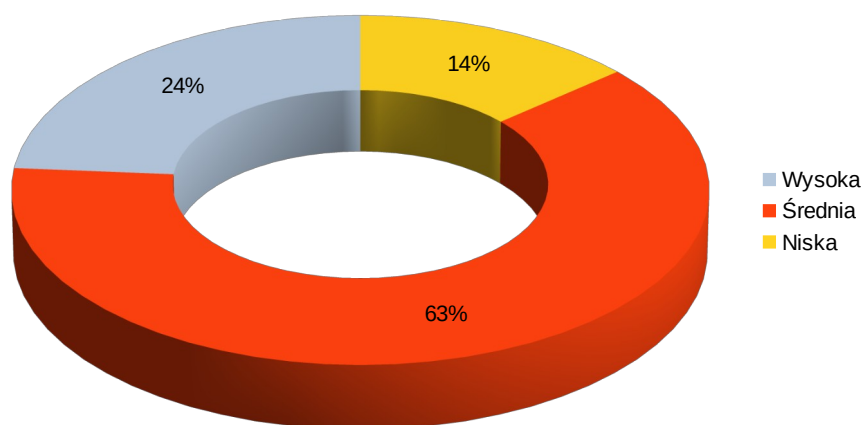
Według ankietowanych największym problemem społecznym na terenie Gminy Ciężkowice są uzależnienia zarówno od alkoholu jak i od narkotyków. Kolejnym poważnym problemem wskazanym przez ankietowanych było bezrobocie. Następnymi problemami społecznymi, które wskazała taka sama liczba respondentów są ubóstwo oraz izolacja społeczna osób starszych. Według ankietowanych problemem o najmniejszej skali na terenie Gminy jest bezdomność.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

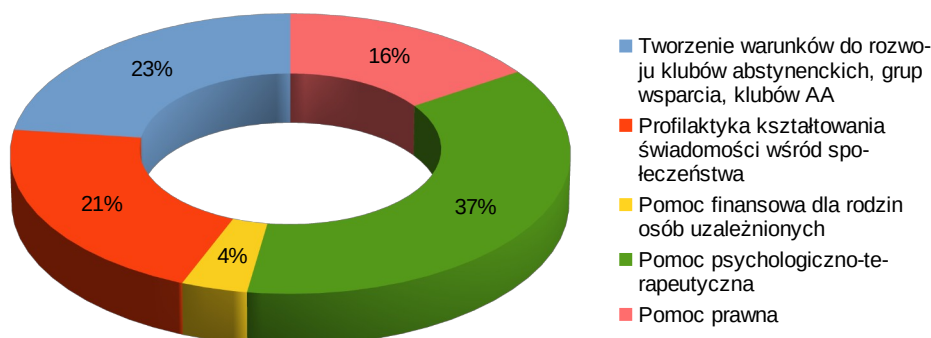
Wykres 10 . Skala uzależnień według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

W opinii 63% respondentów skala uzależnień w Gminie Ciężkowice jest średnia. Z kolei 24% badanych uważa, że skalę problemu należy określić jako wysoką.

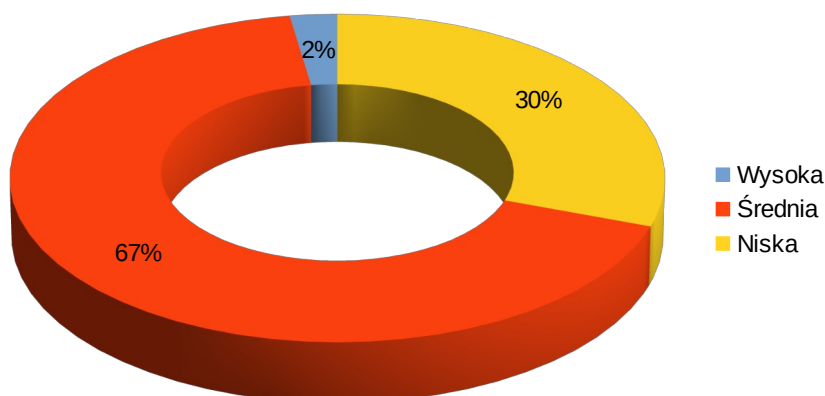
Wykres 11. Propozycje działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

37% ankietowanych uważa, że najważniejszym działaniem na rzecz osób uzależnionych oraz ich rodzin byłoby zapewnienie pomocy psychologiczno-terapeutycznej. Kolejną propozycją jest utworzenie klubów abstyntenckich, grup wsparcia oraz klubów AA. Tylko 4% ankietowanych uważa, że rodziny osób uzależnionych powinny zostać objęte pomocą finansową.

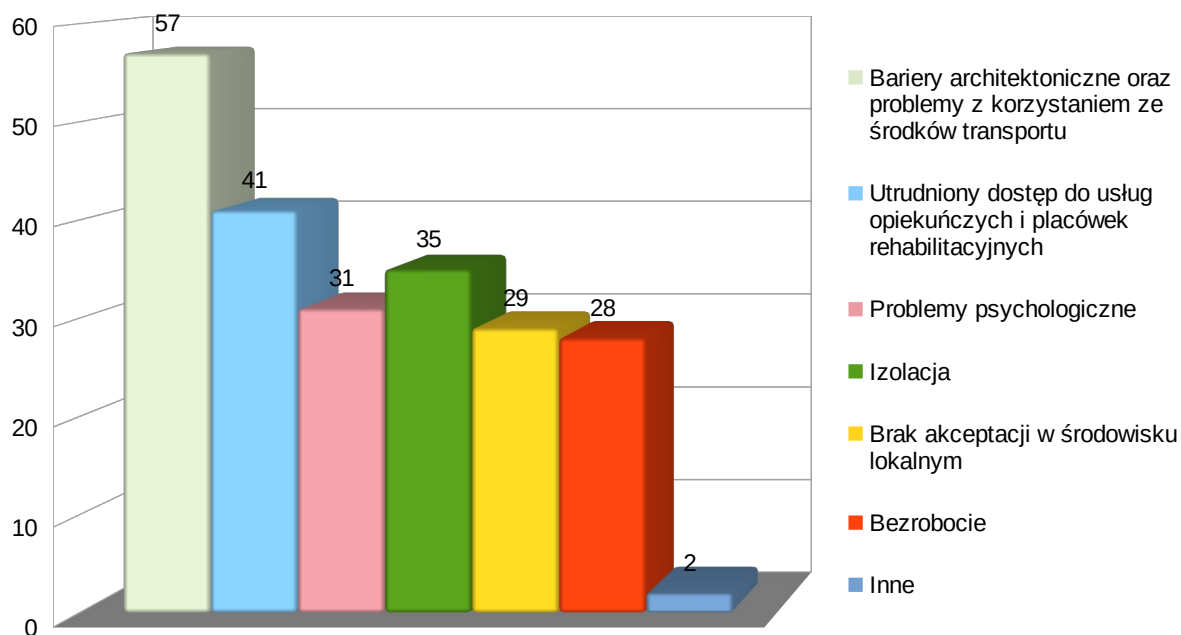
Wykres 12. Skala niepełnosprawności według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Według 67% respondentów skala niepełnosprawności w Gminie Ciężkowice jest średnia. Natomiast zaledwie 2% ankietowanych uważa skalę tego problemu za wysoką.

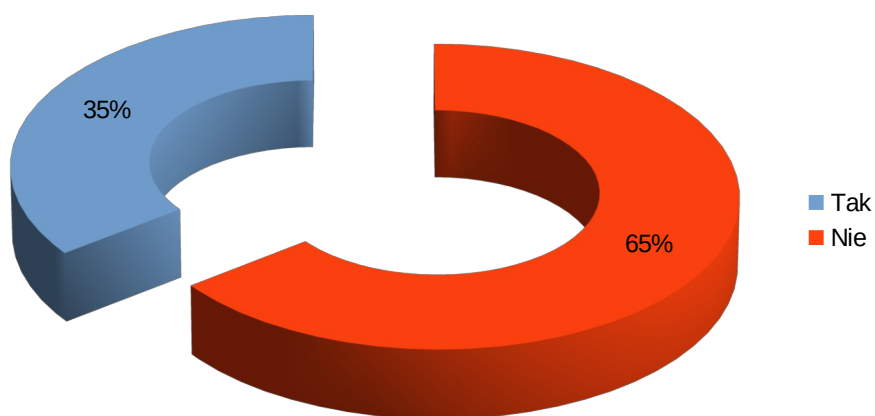
Wykres 13. Najczęstsze problemy osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Ciężkowice według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Najczęstszym problemem, z jakim borykają się osoby niepełnosprawne są bariery architektoniczne oraz problemy z korzystaniem ze środków transportu. Ankietowani podali również 2 dodatkowe odpowiedzi wskazujące na kolejne problemy jakimi są: brak ośrodków dla niepełnosprawnych oraz brak miejsc pracy dla osób, które mogłyby pracować.

Wykres 14. Dostępność do placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy Ciężkowice.

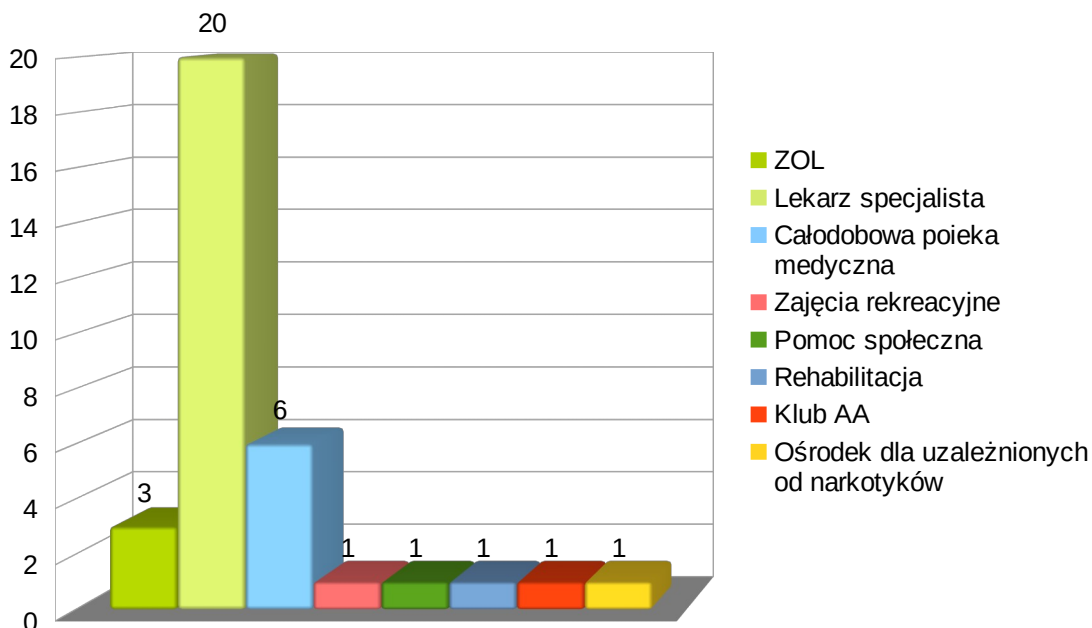

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Ankietowani zostali zapytani, czy dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy jest wystarczający. 65% respondentów uważa, że taki dostęp nie jest zapewniony. Osoby, które zaznaczyły odpowiedź „nie” zostały poproszone w kolejnym pytaniu o wskazanie jakich placówek według nich brakuje.

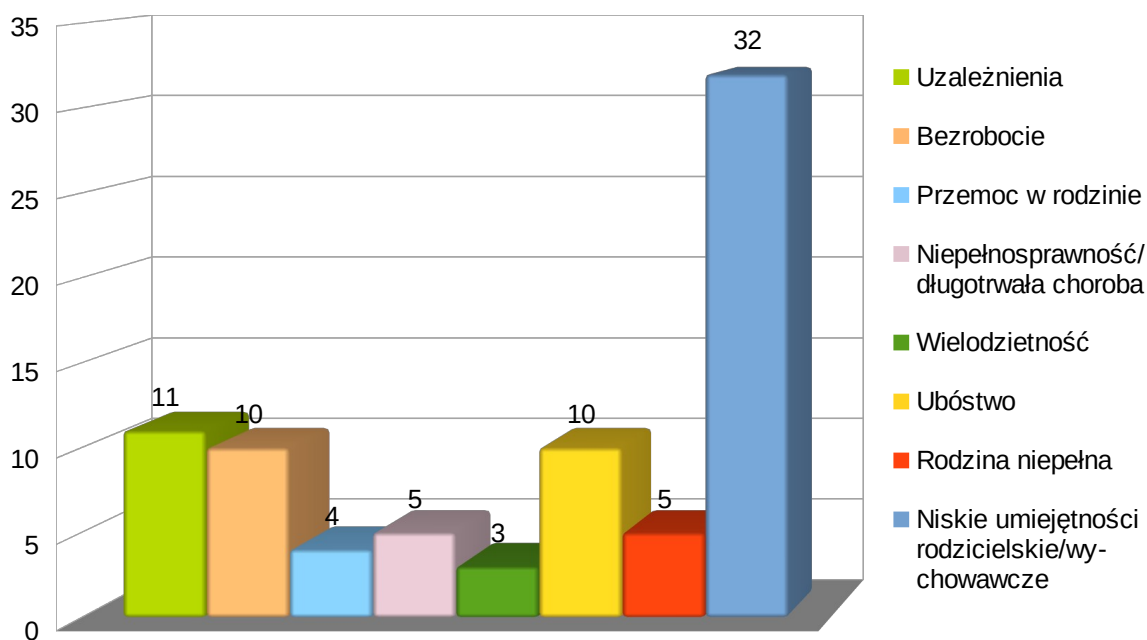
Wykres 15. Brakujące placówki opieki zdrowotnej według respondentów.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Większość ankietowanych wskazała, że na terenie Gminy brakuje lekarzy specjalistów takich jak: ginekolog, pediatra, alergolog, psycholog, dentysta, okulista, kardiolog, diabetolog, laryngolog, chirurg oraz analityk.

Wykres 16. Przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

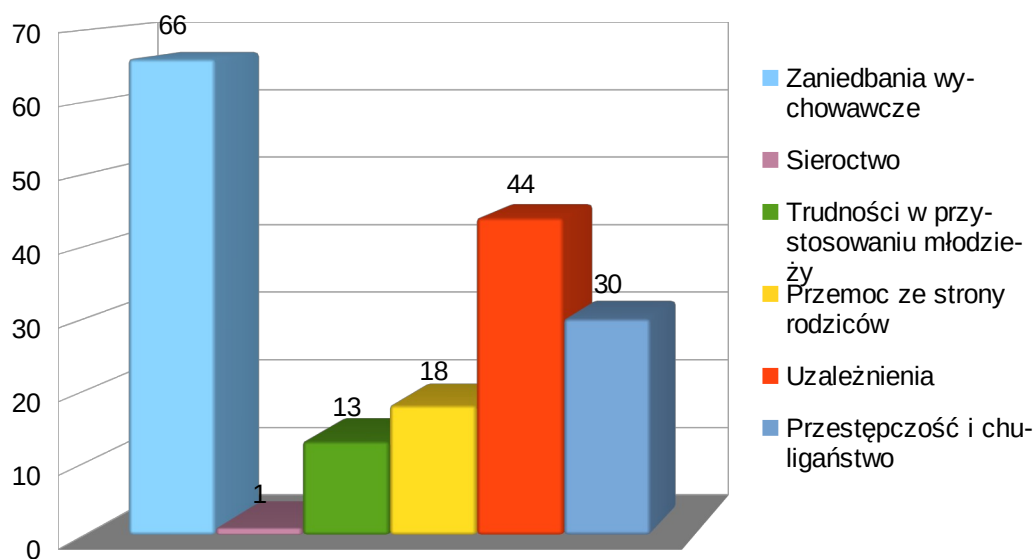
Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

Znaczna większość ankietowanych uważa, że główną przyczyną bezradności rodziców są ich niskie umiejętności rodzicielskie i wychowawcze. Natomiast najrzadziej wskazywaną przyczyną była wielodzietność.

Wykres 17. Najczęściej dostrzegane zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży według ankietowanych.

Najczęściej wskazywanym zjawiskiem odnoszącym się do dzieci i młodzieży są zaniedbania wychowawcze. Na drugim miejscu, który również znacznie wybija się z pozostałych są uzależnienia. Najrzadziej wskazywanym zjawiskiem jest sieroctwo.

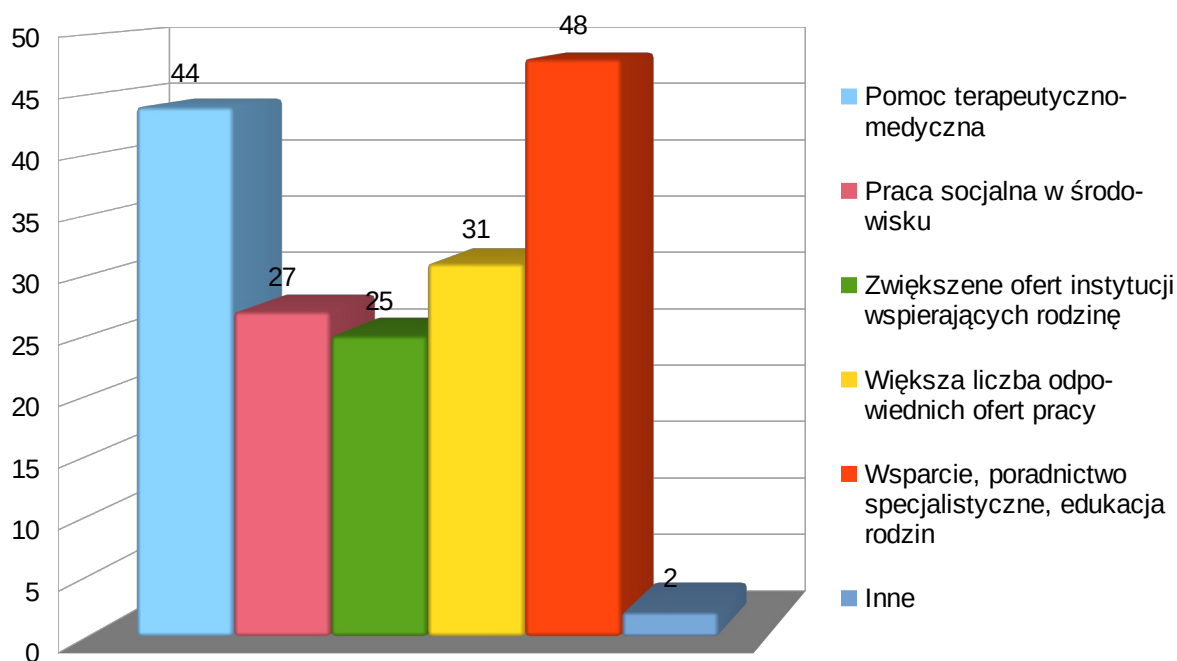

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Wykres 18. Działania wskazane przez ankietowanych, które poprawiłyby sytuacje rodzin z problemami wychowawczymi.

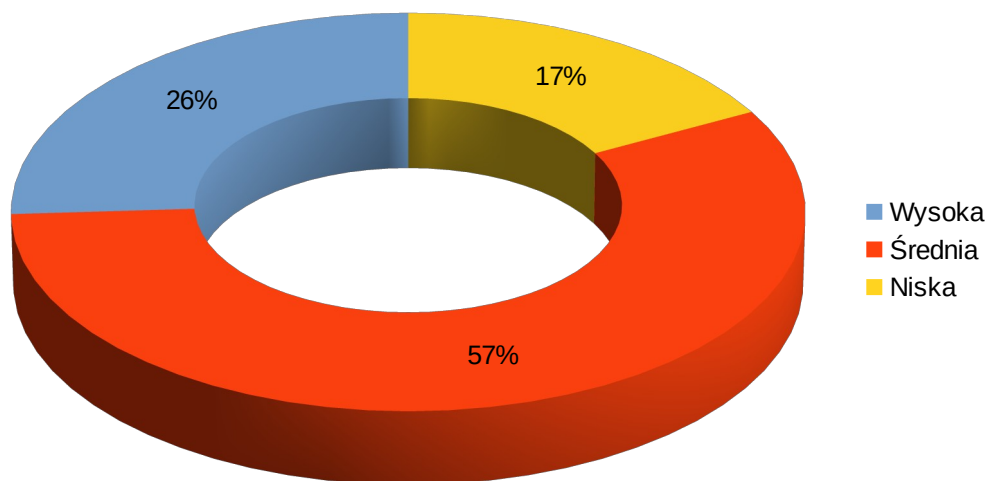
Do dwóch głównych działań jakie należałoby podjąć respondenci zaliczyli: wsparcie, poradnictwo specjalistyczne, edukacja rodzin oraz pomoc terapeutyczno-medyczną. Ankietowani podali również 2 dodatkowe odpowiedzi wskazujące kolejne działania jakimi są: chęć ze strony rodziny oraz działania Policji i Sądu Rodzinnego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

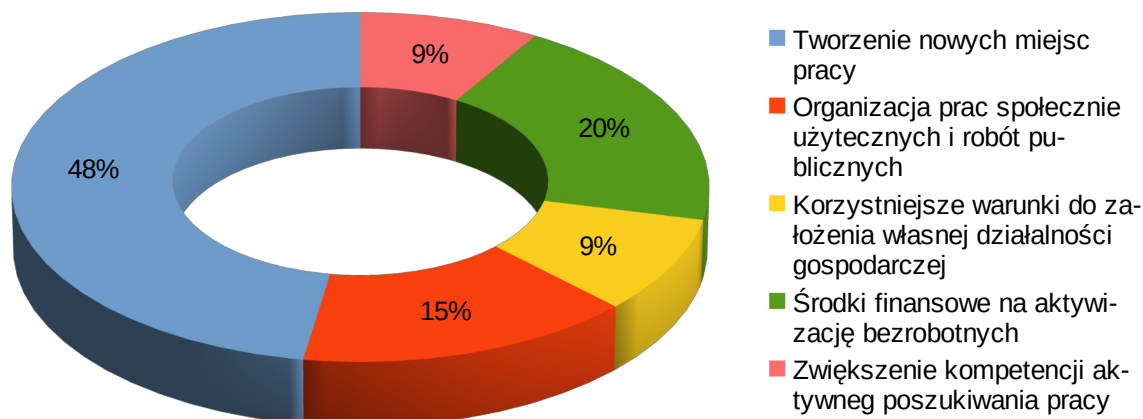
Wykres 19. Skala problemu bezrobocia w Gminie według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

W opinii 57% respondentów skala uzależnień w Gminie Ciężkowice jest średnia. Z kolei 26% badanych uważa, że skalę problemu należy określić jako wysoką.

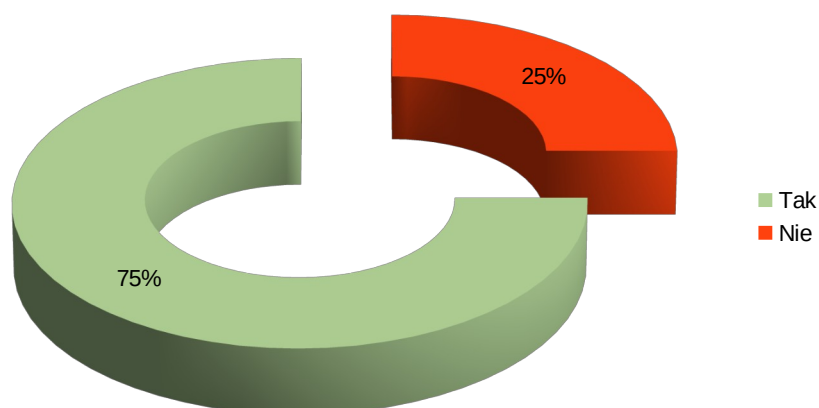
Wykres 20. Propozycja działań jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Jednym z najważniejszych działań zmierzających do poprawy sytuacji osób bezrobotnych według ankietowanych jest tworzenie nowych miejsc pracy. Po 9% ankietowanych wskazało również korzystniejsze warunki do założenia własnej działalności gospodarczej oraz zwiększenie kompetencji aktywnego poszukiwania pracy.

Wykres 21. Poczucie bezpieczeństwa na terenie Gminy według ankietowanych.

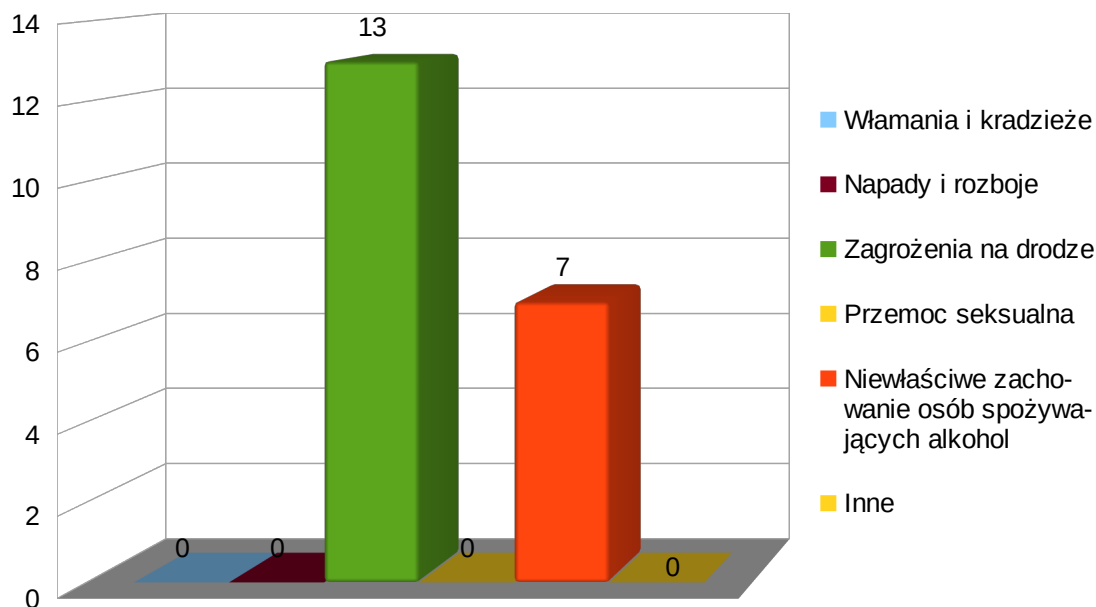
Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Ankietowani zostali zapytani, czy czują się bezpiecznie na terenie Gminy. 75% respondentów uważa, że czują się bezpiecznie. Osoby, które zaznaczyły odpowiedź „nie” zostały poproszone

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

w kolejnych pytaniach o wskazanie przyczyn braku poczucia bezpieczeństwa oraz działań zwiększających poczucie bezpieczeństwa.

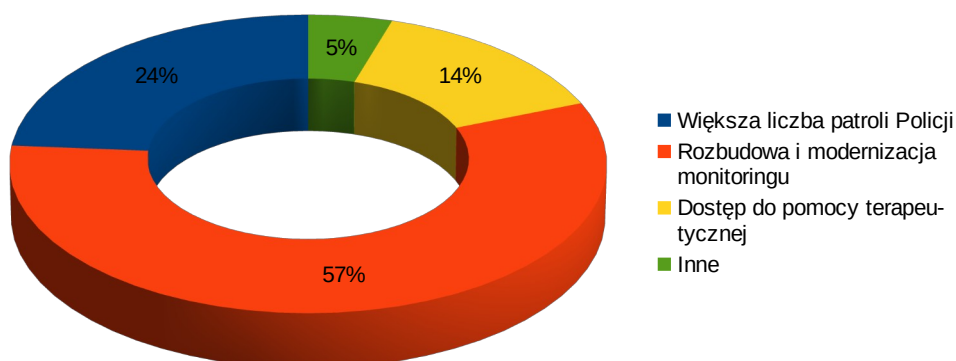
Wykres 22. Przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Respondenci zaznaczyli tylko dwie z proponowanych odpowiedzi jeśli chodzi o przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa i były to: zagrożenia na drodze oraz niewłaściwe zachowanie osób spożywających alkohol w miejscach publicznych.

Wykres 23. Działania zwiększające poczucie bezpieczeństwa na terenie Gminy według ankietowanych.

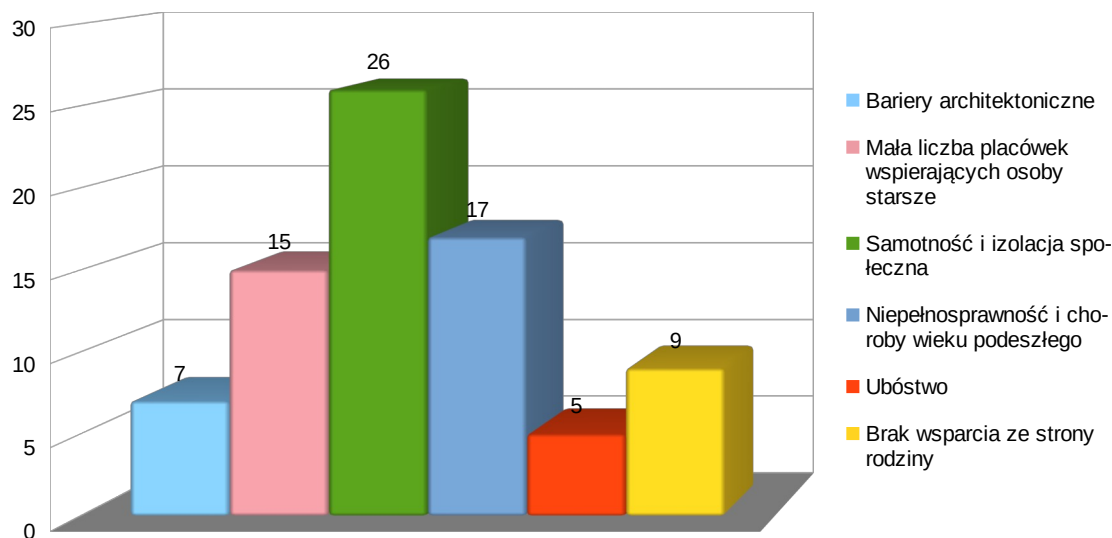

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

57% ankietowanych uważa, że najlepszym działaniem zmierzającym do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Gminy byłyby rozbudowa i modernizacja monitoringu. 5% ankietowanych uznało, że na poczucie bezpieczeństwa wpłynęła by budowa chodników oraz progów zwalniających.

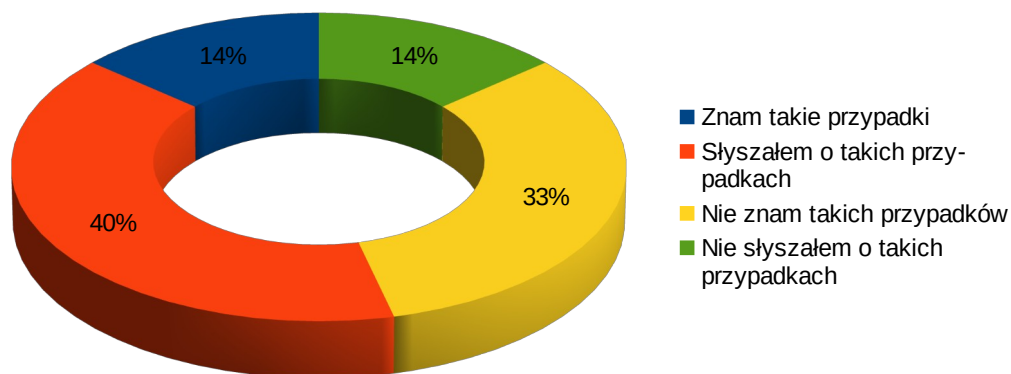
Wykres 24. Najczęstsze problemy osób starszych na terenie Gminy według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Najwięcej ankietowanych wskazało, że największym problemem osób starszych jest samotność i izolacja społeczna. Najrzadziej wskazywana odpowiedź przez respondentów to ubóstwo.

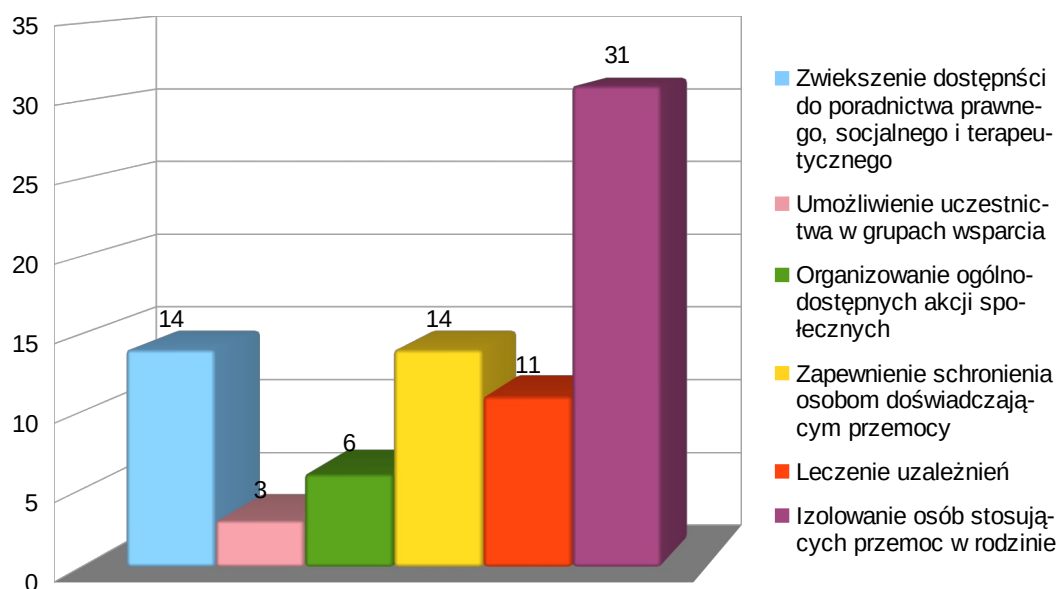
Wykres 25. Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w otoczeniu respondentów.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Ankietowani zostali zapytani o występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w ich najbliższym otoczeniu. 40% respondentów słyszało o takich przypadkach, natomiast po 14% ankietowanych zna taki przypadek oraz nigdy o takim przypadku nie słyszało.

Wykres 26. Propozycje działań wspierających osoby doświadczające przemocy w rodzinie.

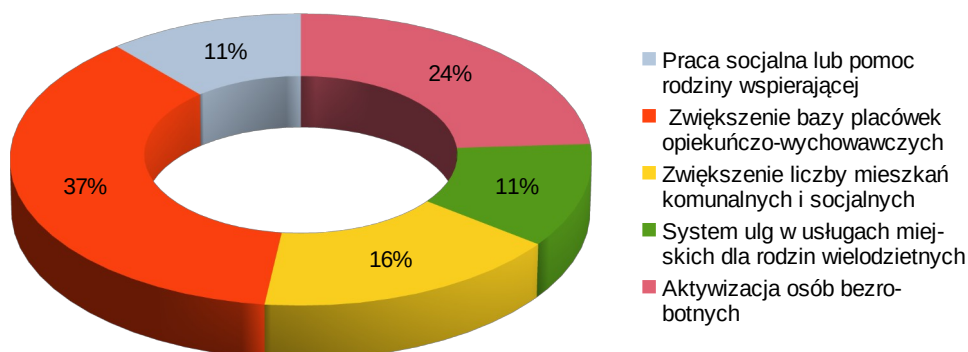
Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Znaczna większość ankietowanych wskazała, że jako najlepsze działanie zmierzające do pomocy osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie byłoby izolowanie osób, które tą przemoc stosują. Tylko 3 ankietowanych uważa, że pomoc taką może zapewnić umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia.

Wykres 27. Propozycja działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin wielodzietnych oraz niepełnych na terenie Gminy według ankietowanych.

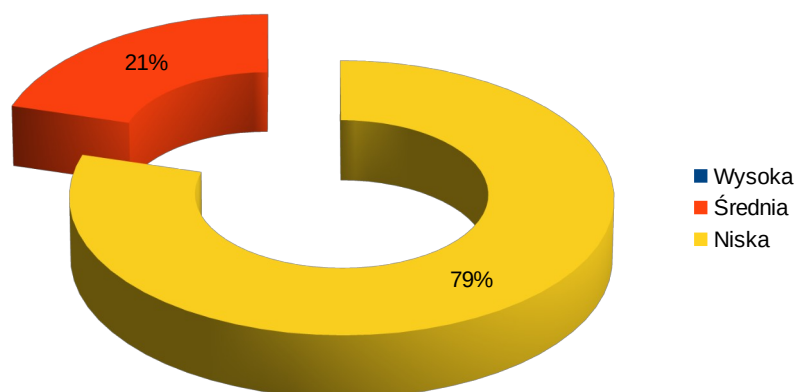
37% ankietowanych uważa, że najlepszym działaniem zmierzającym do poprawy sytuacji rodzin wielodzietnych i niepełnych byłoby zwiększenie bazy placówek opiekuńczo-wychowawczych. Po 11% uczestników ankiety uważa, że taką sytuację może poprawić również praca socjalna lub pomoc rodziny wspierającej, a także system ulg w usługach miejskich.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Wykres 28. Skala bezdomności w Gminie według ankietowanych.

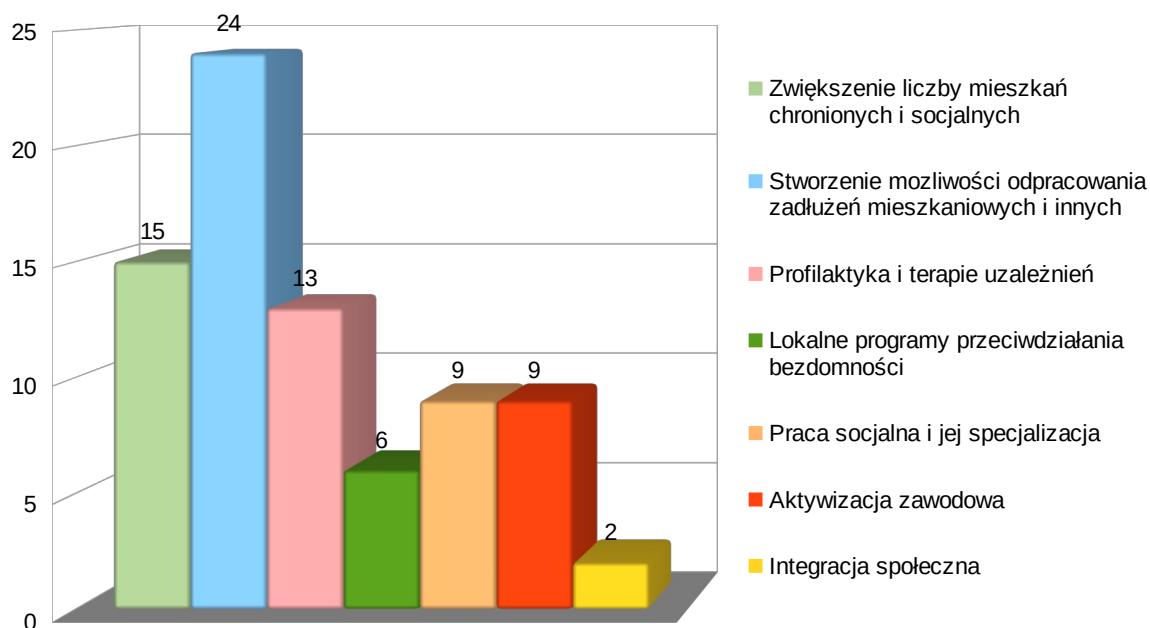

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Według opinii 79% ankietowanych skala problemu bezdomności na terenie Gminy Ciężkowice jest niska. 21% ankietowanych uważa ją za średnią, natomiast żadna osoba nie określiła jej jako wysokiej.

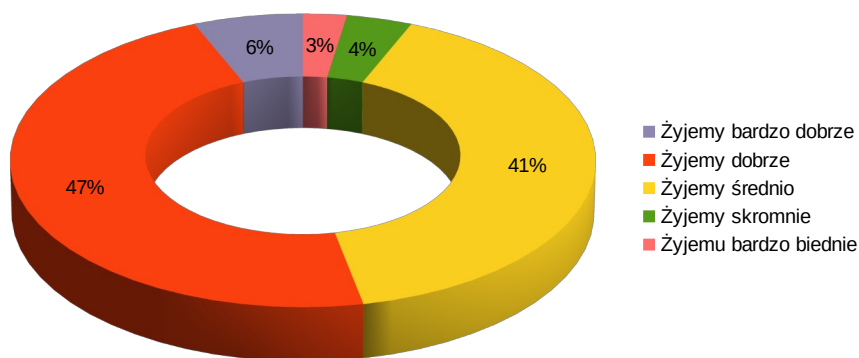
Wykres 29. Propozycje rozwiązania problemu bezdomności na terenie Gminy według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

24 osoby spośród proponowanych odpowiedzi wskazało opcję stworzenia możliwości odpracowania zadłużeń mieszkaniowych i innych jako najlepszą propozycję rozwiązania problemu bezdomności. Najmniej, bo tylko 2 osoby opowiedziały się za integracją społeczną.

Wykres 30. Gospodarowanie pieniędzmi w gospodarstwie domowym ankietowanych.

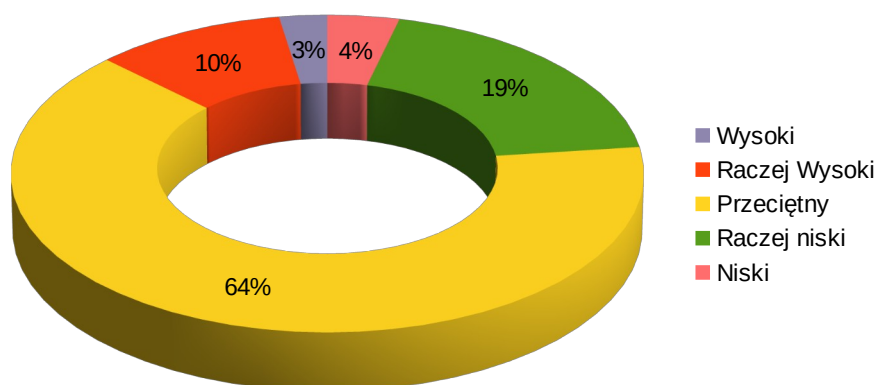

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

47% ankietowanych uważa, że żyje im się dobrze – starcza im na inwestycje i bieżące utrzymanie. Niewiele mniej, bo 41% respondentów żyje średnio – starcza im na co dzień, ale muszą oszczędzać

na większe zakupy. Jedynie 3% badanych wskazało, że żyje bardzo biednie – nie starcza im nawet na podstawowe potrzeby.

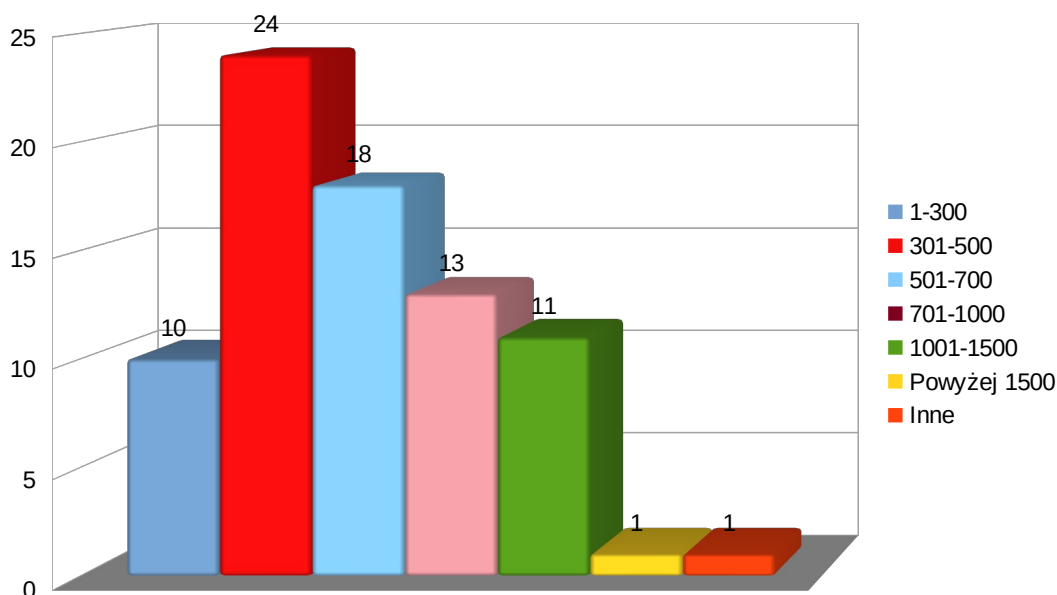
Wykres 31. Poziom ubóstwa w Gminie według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

W opinii 64% badanych ubóstwo w Gminie Ciężkowice jest na poziomie przeciętnym. Jedynie 3% ankietowanych uważa problem ubóstwa za wysoki.

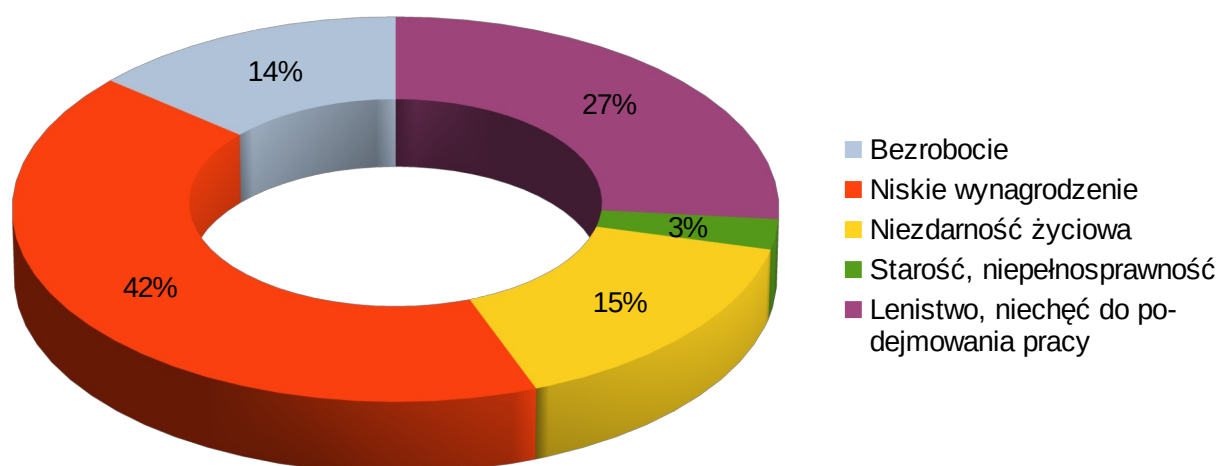
Wykres 32. Kwotowy próg ubóstwa według ankietowanych.

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

24 ankietowanych uważa, że ubóstwo zaczyna się, gdy dochód na jednego członka rodziny znajduje się w przedziale 301-500 zł. 1 osoba wskazuje, że próg ten zaczyna się powyżej 1500 zł. Dodatkowo jedna osoba wskazała inny przedział jakim jest 501-1000 zł

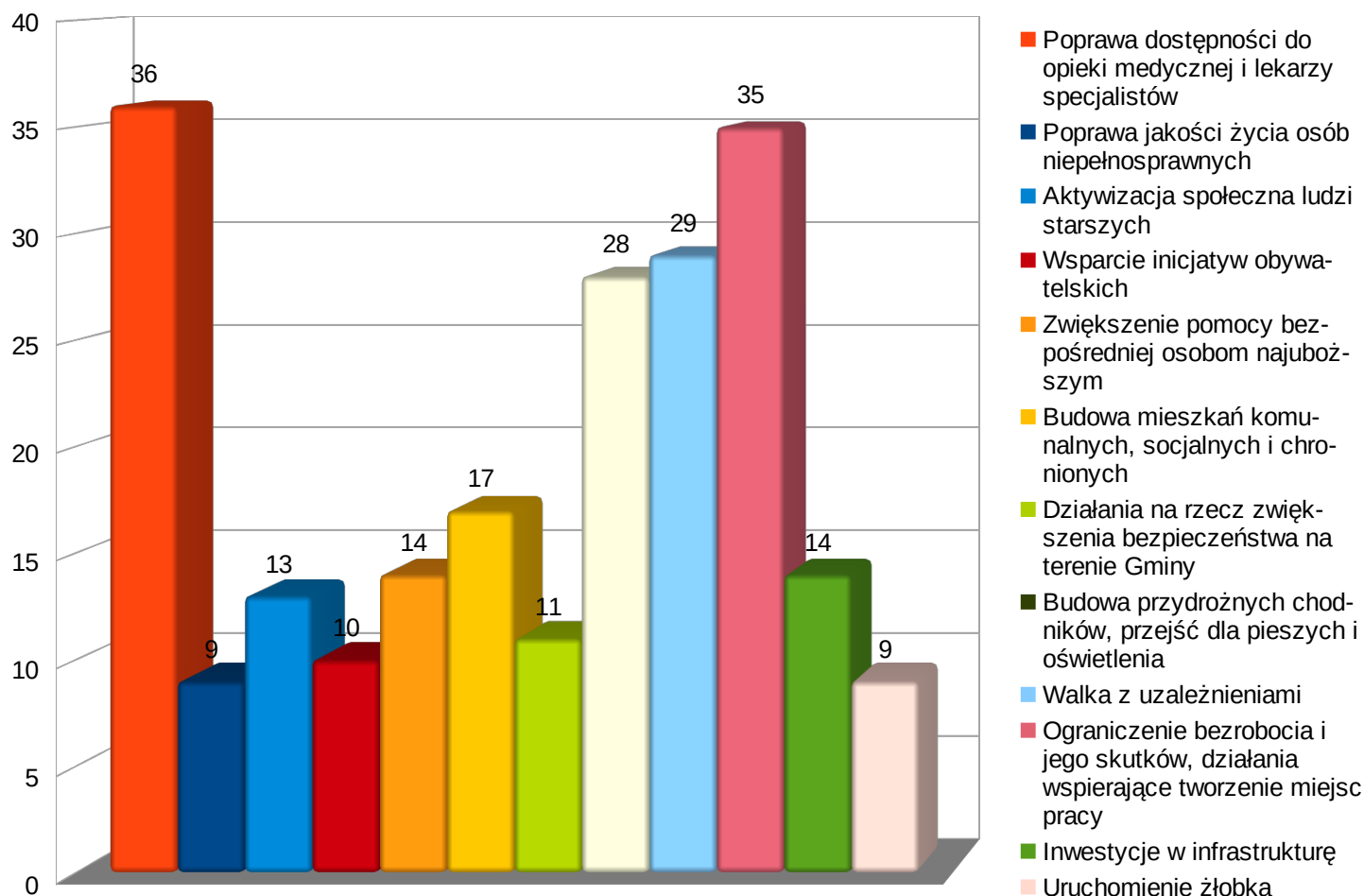
Wykres 33. przyczyny powstawania ubóstwa według ankietowanych

Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Według 42% ankietowanych przyczyną powstania ubóstwa jest niskie wynagrodzenie. Kolejnym powodem według respondentów jest lenistwo i niechęć do podejmowania pracy, za tą odpowiedzią opowiedziało się 27% osób biorących udział w ankiecie. Natomiast tylko 3% ankietowanych stwierdziło, że ubóstwo powstaje przez starość i niepełnosprawność.

Wykres 34. Propozycje działań zmierzających do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom na terenie Gminy według ankietowanych.

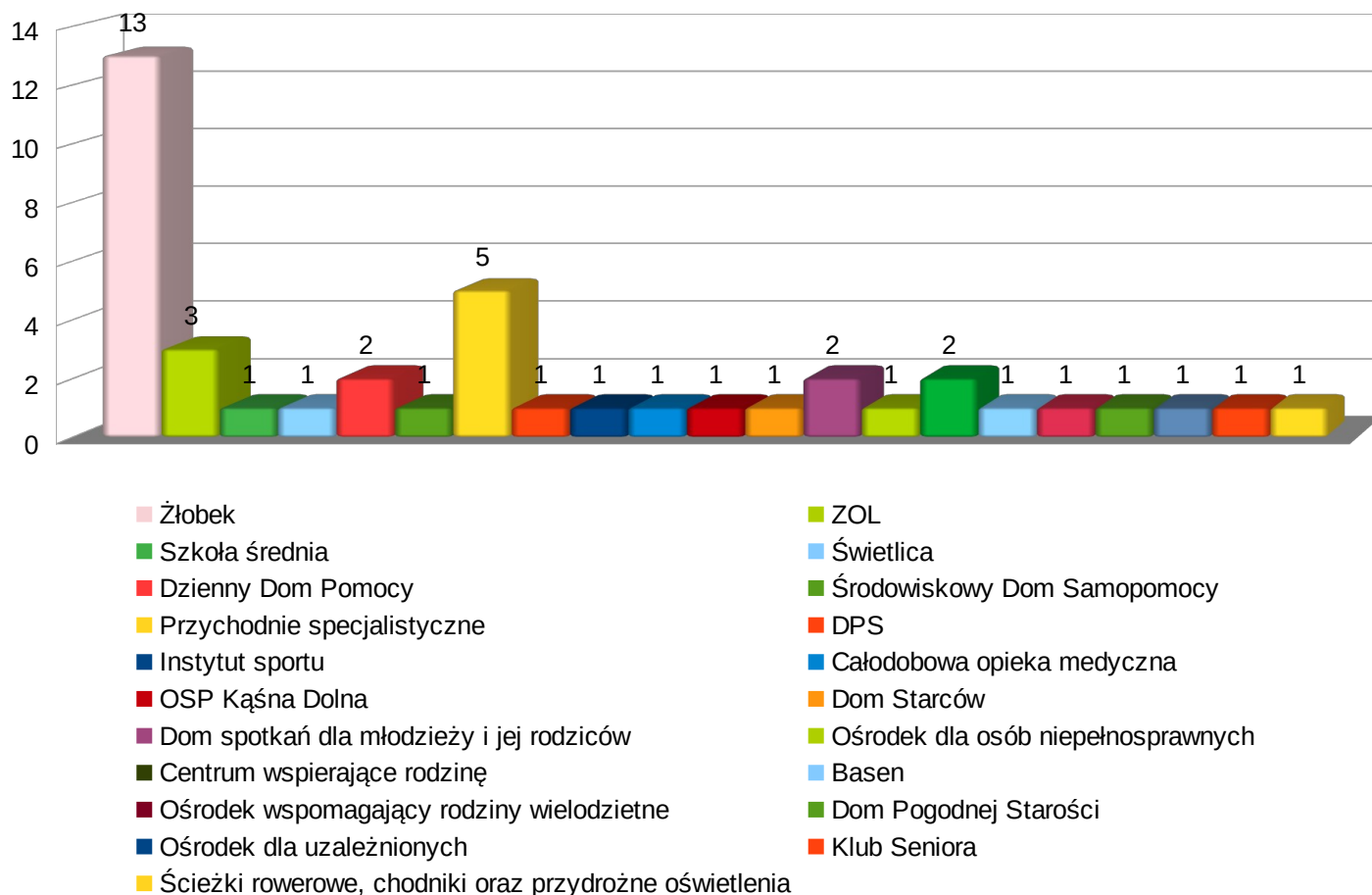
Źródło: Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice

Do najczęściej wskazywanych odpowiedzi przez respondentów należą poprawa dostępności do opieki medycznej i lekarzy specjalistów (36 osób) i ograniczenie bezrobocia i jego skutków oraz działania wspierające tworzenie miejsc pracy (35 osób). Natomiast najrzadziej wybierano propozycje poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych oraz uruchomienia żłobka. Odpowiedzi te wskazało po 9 ankietowanych.

Wykres 35. Propozycje brakujących placówek na terenie Gminy według respondentów.

Najczęstszą propozycją ankietowanych była budowa żłobka, którą zaproponowało 13 ankietowanych. 5 badanych uważa, że na terenie Gminy powinny zostać uruchomione przychodnie specjalistyczne. Ankietowani zaproponowali 21 brakujących placówek, z czego za 15 placówkami opowiedziało się po 1 osobie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

2.5. KAPITAŁ SPOŁECZNY GMINY – ANALIZA SWOT

Analiza SWOT, jako narzędzie pomocnicze pozwoli na pogłębioną ocenę otoczenia planowanych w Strategii kierunków działań. Z oczywistych względów posłuży uporządkowaniu informacji mających kluczowe znaczenie dla polityki społecznej Gminy Ciężkowice. Zastosowana technika analityczna SWOT oparta została na czynnikach mających wpływ na rozwój sfery społecznej pogrupowanych w cztery kategorie czynników strategicznych:

- S (Strengths) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,
- W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obszaru,
- O (Opportunities) – szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,
- T (Threats) – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Tabela 31. Analiza SWOT – rynek pracy, zatrudnienie, kształcenie dorosłych

MOCNE STRONY - S	SŁABE STRONY - W	SZANSE - O	ZAGROŻENIA - T
<p>- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozpowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, w tym wśród osób niepełnosprawnych,</p> <p>- większa oferta aktywnych programów rynku pracy, w tym m.in.: szkoleń, przygotowania zawodowego w miejscu pracy i prac społecznie użytecznych,</p>	<p>- uzależnienie osób bezrobotnych od pomocy społecznej,</p> <p>- jakość proponowanych ofert pracy (wysokość wynagrodzenia, rodzaj i okres umowy, możliwość rozwoju),</p> <p>- marazm, zniechęcenie, brak perspektyw na zmianę sytuacji przez osoby długotrwale bezrobotne,</p>	<p>- istnienie na terenie Gminy małych, średnich i dużych przedsiębiorstw,</p> <p>- tworzenie w Gminie nowych miejsc pracy poprzez zachęcanie do tego inwestorów,</p> <p>- pozyskiwanie inwestorów i tworzenie nowych miejsc pracy,</p> <p>- rozwój przedsiębiorczości,</p> <p>- wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych,</p> <p>- wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych,</p> <p>- aktywizacja osób bezrobotnych,</p>	<p>- emigracja mieszkańców Gminy,</p> <p>- starzenie się społeczeństwa,</p> <p>- niski poziom aktywności osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy,</p> <p>- marginalizacja spowodowana długotrwałym bezrobociem,</p> <p>- bezrobocie osób młodych,</p>

Tabela 32. Analiza SWOT- edukacja, rodzina i opieka nad dziećmi

MOCNE STRONY - S	SŁABE STRONY - W	SZANSE - O	ZAGROŻENIA - T
<p>- funkcjonowanie przedszkoli, szkół podstawowych oraz szkoły średniej,</p> <p>- zapewnianie rodzinom wystarczającego</p>	<p>- brak żłobka,</p> <p>- brak przedszkola z oddziałem integracyjnym,</p> <p>- brak grup i ośrodków wsparcia dla rodzin</p>	<p>- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży,</p>	<p>- kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym; rozpad więzi rodzinnych,</p> <p>- rosnąca dysfunkcyjność rodzin,</p>

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

dostępu do poradnictwa specjalistycznego, - dobry stan infrastruktury oświatowej,	i osób samotnie wychowujących dzieci,		w tym skala problemów opiekuńczo-wychowawczych, - obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej, - rosnące zagrożenie uzależnieniami niechemicznymi (Internet, gry komputerowe, telefon komórkowy) i cyberprzemocą,
--	---------------------------------------	--	--

Tabela 33. Analiza SWOT – wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych

MOCNE STRONY - S	SŁABE STRONY - W	SZANSE - O	ZAGROŻENIA - T
- dobrze rozwinięta baza rehabilitacyjna w Gminie, - reagowanie na potrzeby osób niepełnosprawnych, - systematycznie zwiększająca się świadomość problemów niepełnosprawnych,	- brak w gminie grup i instytucji wsparcia dla osób niepełnosprawnych, - istnienie barier utrudniających niepełnosprawnym codzienne życie, w tym architektonicznych, - nierozwinięty wolontariat, m.in. brak wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne,	- wzrost aktywności i integracja osób starszych, - wspieranie działań mających na celu aktywne uczestnictwo osób starszych w życiu społecznym, - udział w realizacji nowych programów socjalnych kierowanych do seniorów, - likwidowanie barier architektonicznych,	- niski poziom społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych, - niewystarczająca liczba wolontariuszy osoby niepełnosprawnej, - brak kampanii przeciwdziałającej dyskryminacji osób niepełnosprawnych, - wzrost izolacji społecznej osób starszych,

Tabela 34. Analiza SWOT – bezpieczeństwo publiczne

MOCNE STRONY - S	SŁABE STRONY - W	SZANSE - O	ZAGROŻENIA - T
- poczucie solidarności mieszkańców gminy w sytuacjach zagrożeń,	- niewystarczające wyposażenie jednostek ochrony przeciwpożarowej	- wzrost identyfikacji i wykrywalności przestępczości, w tym przemocy w rodzinie,	- wzrost liczby nieletnich sięgających po alkohol i narkotyki,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- niska przestępczość, - duże poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Gminy,	i Policji w specjalistyczny sprzęt, - niewystarczająca liczba patroli Policji, - mała liczba miejsc z monitoringiem,	- rosnąca świadomość społeczna,	
---	--	---------------------------------	--

Tabela 35. Analiza SWOT – mieszkalnictwo i transport

MOCNE STRONY - S	SŁABE STRONY - W	SZANSE - O	ZAGROŻENIA - T
- dostęp do linii kolejowej, -rozwijająca się edukacja ekologiczna, - sprzyjające warunki naturalne – czyste środowisko,	- stan dróg, - nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych, w tym socjalnych, - brak mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie,	- rozwój infrastruktury drogowej, -gazyfikacja Gminy,	- wzrost zapotrzebowania na ośrodki wsparcia oraz zakłady opiekuńczo-lecznicze dla osób starszych,

Tabela 36. Analiza SWOT – kultura i spędzanie czasu wolnego

MOCNE STRONY - S	SŁABE STRONY - W	SZANSE - O	ZAGROŻENIA - T
- atrakcyjność pod względem lokalizacji Gminy, - działanie na terenie Gminy m.in. Regionalnego Zespołu Folklorystycznego „Pogórzanie”, orkiestry dętej	- niewystarczające finansowanie ośrodków kultury i sportu, - niewystarczająca oferta kulturalna i sportowa dla grup wykluczonych społecznie,	- wzrost atrakcyjności gminy, - rozwój turystyki, - skuteczniejsze pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z funduszy	- zanik tożsamości lokalnej, lokalnych odrębności oraz lokalnej kultury i tradycji, - izolowanie się mieszkańców od życia społecznego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> - zabezpieczenie dostępu do różnych form spędzania czasu wolnego, - dobrze rozwinięta baza kulturalno-sportowa, - dostęp do nowoczesnych środków komunikowana się, 		<p>strukturalnych Unii Europejskiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój oferty spędzania czasu wolnego, w tym infrastruktury mu służącej, - oferowanie dzieciom i młodzieży różnych form spędzania czasu wolnego, 	
--	--	--	--

Tabela 37. Analiza SWOT – pomoc społeczna, patologie społeczne i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

MOCNE STRONY - S	SŁABE STRONY - W	SZANSE - O	ZAGROŻENIA - T
<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych, - funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra GOPS, - wystarczająca do 	<ul style="list-style-type: none"> - brak asystenta rodziny, - niewystarczające środki finansowe na prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, - brak w Gminie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie - niewystarczające środki Gminy na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy domowej, - stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej, - nowe standardy wprowadzone do pomocy społecznej, - wysoka świadomość społeczna władz samorządowych, - tworzenie i realizacja programów aktywizujących społeczność lokalną 	<ul style="list-style-type: none"> - coraz większa dostępność napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, np. dopalaczy, - przeciążenie pracowników socjalnych liczbą zadań, - rosnące zagrożenie wypaleniem zawodowym wśród pracowników pomocy społecznej, - niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej; nakładanie na Gminy nowych zadań bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego, - biurokracja w pomocy społecznej,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

<p>potrzeb liczba zatrudnionych pracowników merytorycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie pracowników GOPS, - współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, - umiejętność szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych,			<p>- roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej,</p>
--	--	--	--

ROZDZIAŁ III. CEL GŁÓWNY I CELE STRATEGICZNE

Celem głównym jest **przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzmocnienie rodzin w sprawowaniu funkcji opiekuńczo -wychowawczych, podniesienie jakości życia mieszkańców oraz integrowanie społeczności lokalnej.** Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione w poniższych tabelach.

Realizacja Strategii przewiduje współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej, a także instytucji działających w zakresie polityki społecznej.

Tabela 38. Zbiornicze zestawienie celów strategicznych i operacyjnych

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
1. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej	1.1. Prowadzenie zintegrowanej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie
	1.2. Zmniejszenie skali występowania przemocy w rodzinie
	1.3. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą domową
	1.4. Skuteczna profilaktyka i zminimalizowanie negatywnych skutków uzależnień
2. Zapewnienie pełnego udziału w życiu społecznym osobom niepełnosprawnym, długotrwale chorym i w podeszłym wieku	2.1. Lepsze warunki i jakość życia osób niepełnosprawnych
	2.2. Podnoszenie świadomości społeczeństwa o potrzebach i problemach ludzi starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych
	2.3. Świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i długotrwale chorym
	2.4. Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

3. Przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz zapobieganie ich skutkom	3.1. Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy
	3.2. Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy
	3.3. Ograniczenie marginalizacji spowodowanej ubóstwem
4. Efektywny system wspierania rodziny oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	4.1. Skuteczne wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej
	4.2. Wzrost kompetencji rodzicielskich
	4.3. Rozwój partnerstwa lokalnego w zakresie wspomaganie rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży

**CEL STRATEGICZNY 1:
POMOC OSOBOM I RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMAMI
UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ**

CEL OPERACYJNY 1.1.		PROWADZENIE ZINTEGROWANEJ POMOCY CZŁONKOM RODZIN, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Umożliwienie członkom rodzin zagrożonym przemocą i dotkniętym przemocą dostępu do pomocy specjalistycznej	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - GKPiRPA	- liczba osób objętych wsparciem	Zadanie ciągle 2021-2027
2	Podejmowanie działań interwencyjno-pomocowych na rzecz dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - GKPiRPA	- liczba osób objętych wsparciem	Zadanie ciągle 2021-2027
3	Realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół	- liczba osób objętych wsparciem	Zadanie ciągle 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

		Interdyscyplinarny - GKPiRPA		
CEL OPERACYJNY 1.2.		ZMNIEJSZENIE SKALI WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Przeciwdziałanie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny	- liczba działań podjętych przez Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze,	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Kompleksowa pomoc dla ofiar przemocy, w tym realizacja procedury „NIEBIESKIE KARTY”	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny	- liczba założonych Niebieskich Kart, - liczba spotkań grup roboczych, - liczba zakończonych procedur	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 1.3.		PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI I WRAŻLIWOŚCI SPOŁECZNEJ NA PROBLEMY ZWIĄZANE Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych na temat problemu przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - GKPiRPA	- liczba przeprowadzonych akcji promocyjnych	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Podjęmowanie działań interdyscyplinarnych ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie, w szkole i środowisku rówieśniczym	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - GKPiRPA	- liczba zrealizowanych programów	Zadanie ciągłe 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

CEL OPERACYJNY 1.4.		SKUTECZNA PROFILAKTYKA I ZMINIMALIZOWANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW UZALEŻNIEŃ		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych, które bezpośrednio lub pośrednio mogą prowadzić do uzależnienia	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - GKPİRPA - Placówki Oświatowe - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice - Policja	- liczba osób uczestniczących w programach i przedsięwzięciach profilaktycznych	Zadanie ciągle 2021-2027
2	Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi i narkomanią	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - GKPİRPA - Placówki Oświatowe - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice - Policja - Organizacje pozarządowe	- liczba osób objętych pomocą	Zadanie ciągle 2021-2027
3	Zapewnienie osobom uzależnionym oraz ich rodzinom dostępu do pomocy terapeutycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz socjalnej.	- Samorząd Gminy - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - GKPİRPA	- liczba osób objętych pomocą	Zadanie ciągle 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

**CEL STRATEGICZNY 2:
ZAPEWNIENIE PEŁNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM
OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM, DŁUGOTRWALE CHORYM
I W PODESZŁYM WIEKU**

CEL OPERACYJNY 2.1.		LEPSZE WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Informowanie o możliwościach uzyskania pomocy z PCPR, PFRON, PUP i innych	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba osób objętych pomocą	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Organizacja imprez kulturalno-sportowych, wycieczek krajoznawczych, zajęć o charakterze rekreacyjnym i rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych	- Samorząd Gminy - GOPS - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- ilość imprez	Zadanie ciągłe 2021-2027
3	Udzielanie pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba osób objętych pomocą	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 2.2.		PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZEŃSTWA O POTRZEBACH I PROBLEMACH LUDZI STARSZYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH I DŁUGOTRWALE CHORYCH		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Inicjowanie kampanii na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy i społecznej akceptacji osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- liczba uczestników	Zadanie ciągłe 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

2	Wspieranie akcji promujących zdrowy styl życia oraz realizacja kampanii na rzecz tworzenia warunków do rozwijania aktywności fizycznej i umysłowej osób w wieku podeszłym	- Samorząd Gminy - GOPS - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- liczba uczestników	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 2.3.		ŚWIADCZENIE POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM, STARSZYM I DŁUGOTRWALE CHORYM		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom niepełnosprawnym, samotnym, które ze względu na wiek chorobę lub inne dysfunkcje wymagają pomocy	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi - liczba udzielonych świadczeń	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Diagnoza i monitoring sytuacji osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych oraz ich rodzin	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba rodzin zdiagnozowanych do wsparcia -liczba rodzin objętych wsparciem	Zadanie ciągłe 2021-2027
3	Praca socjalna oraz realizacja przedsięwzięć wspomagających osoby starsze w samodzielnym zaspokajaniu potrzeb, zmniejszających skalę ich uzależnienia od otoczenia i instytucjonalnej pomocy	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba podjętych działań - liczba osób objętych działaniami	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 2.4.		AKTYWIZACJA I INTEGRACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

1	Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych w sferze sportu, rekreacji i kultury, w tym likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej	- Samorząd Gminy - GOPS - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- liczba osób w wieku podeszłym korzystająca z zajęć - ilość budynków użyteczności publicznej bez barier architektonicznych	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Prowadzenie działań edukacyjnych w szkołach i przedszkolach kształtujących właściwą postawę wobec osób starszych i niepełnosprawnych oraz aktywizujących do podejmowania działań samopomocowych na rzecz tych osób	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe	- liczba przeprowadzonych działań	Zadanie ciągłe 2021-2027
3	Utworzenie i funkcjonowanie na terenie Gminy Dziennego Domu Pobytu oraz Klubów Seniora	- Samorząd Gminy - GOPS - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- liczba uczestników korzystająca z zajęć	Zadanie ciągłe 2021-2027

**CEL STRATEGICZNY 3:
PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU I UBÓSTWU
ORAZ ZAPOBIEGANIE ICH SKUTKOM**

CEL OPERACYJNY 3.1.		AKTYWIZOWANIE ZAWODOWE OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY		
KIERUNKI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI	
1	Upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach	- Samorząd Gminy - GOPS - PUP	- liczba osób korzystających z działań	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Praca socjalna z osobami bezrobotnymi	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba podpisanych	Zadanie ciągłe 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

	z wykorzystaniem kontraktów socjalnych		kontraktów socjalnych	
3	Organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych na terenie Gminy	- Samorząd Gminy - GOPS - PUP	- liczba osób wykonujących zleczone zadania	Zadanie ciągłe 2021-2027
4	Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych	- Samorząd Gminy - GOPS - PUP	- liczba zrealizowanych projektów	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 3.2.		WZROST KOMPETENCJI I WIEDZY POTRZEBNEJ NA RYNKU PRACY		
	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych	- Samorząd Gminy - GOPS - PUP	- liczba osób biorących udział w kursach i szkoleniach	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Usługi poradnictwa zawodowego, spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe i inne	- Samorząd Gminy - GOPS - PUP	- liczba osób korzystających z usług poradnictwa	Zadanie ciągłe 2021-2027
3	Usługi poradnictwa psychologicznego, spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe i inne	- Samorząd Gminy - GOPS - PUP	- liczba osób korzystających z usług poradnictwa	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 3.3.		OGRANICZENIE MARGINALIZACJI SPOWODOWANEJ UBÓSTWEM		
	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Realizowanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb poprzez udzielanie pomocy finansowej: dożywianie, wyprawki szkolne, stypendia, zasiłki	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe	- liczba zrealizowanych programów - liczba udzielonych świadczeń	Zadanie ciągłe 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

2	Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba zrealizowanych programów	Zadanie ciągłe 2021-2027
---	---	----------------------------	-----------------------------------	-----------------------------

<p>CEL STRATEGICZNY 4: EFEKTYWNY SYSTEM WSPIERANIA RODZINY ORAZ WSPOMAGANIA ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY</p>

CEL OPERACYJNY 4.1.		SKUTECZNE WSPIERANIE RODZIN W PRAWIDŁOWYM WYPEŁNIANIU FUNKCJI RODZICIELSKIEJ		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Promowanie i wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie członkom tych rodzin dostępności do różnorodnych dóbr i usług	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- liczba udzielonych świadczeń - liczba rodzin objętych programem wsparcia	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Stworzenie możliwości korzystania przez dzieci i rodziców z pomocy prawnej i psychologicznej	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe	- liczba udzielonych porad specjalistycznych - liczba godzin pracy prawników i psychologów	Zadanie ciągłe 2021-2027
3	Świadczenie pomocy rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez asystenta rodziny lub pracownika socjalnego	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe	- liczba rodzin objęta asystenturą rodzinną - liczba godzin pracy asystentów rodziny	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 4.2.		WZROST KOMPETENCJI RODZICIELSKICH		
KIERUNKI DZIAŁAŃ		REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe	- liczba rodzin biorących udział w spotkaniach, warsztatach	Zadanie ciągłe 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

	świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych			
2	Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą	- Samorząd Gminy - GOPS	- liczba rodzin biorących udział w spotkaniach	Zadanie ciągłe 2021-2027
3	Podjmowanie działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinach niepełnych	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe	- liczba rodzin biorących udział w spotkaniach - liczba działań	Zadanie ciągłe 2021-2027
CEL OPERACYJNY 4. 3.		ROZWÓJ PARTNERSTWA LOKALNEGO W ZAKRESIE WSPOMAGANIA ROZWOJU FIZYCZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY		
	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	HARMONOGRAM REALIZACJI
1	Wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz całych rodzin	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice -GKPiRPA	- liczba godzin zrealizowanych zajęć - liczba uczestników	Zadanie ciągłe 2021-2027
2	Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla rodzin objętych dysfunkcjami	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- liczba osób uczestnicząca w różnych formach aktywizacji	Zadanie ciągłe 2021-2027
3	Organizacja zajęć sportowych, rekreacyjnych, turystyczno-krajoznawczych dla dzieci i młodzieży	- Samorząd Gminy - GOPS - Placówki Oświatowe - Centrum Kultury i Promocji Gminy Ciężkowice	- liczba osób biorących udział w zajęciach	Zadanie ciągłe 2021-2027

ROZDZIAŁ IV. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych w strategii celów zostaną wykorzystane sformułowane powyżej wskaźniki realizacji działań. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych zmian.

Tabela 39. Prognoza zmian

Cele strategiczne	Prognoza zmian
<p>Cel strategiczny 1. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępności do poradnictwa w zakresie uzależnień, • rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i współuzależnione, • poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, • rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie, • zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej dla rodzin dotkniętych przemocą, • ochrona ofiar przemocy,
<p>Cel strategiczny 2. Zapewnienie pełnego udziału w życiu społecznym osobom niepełnosprawnym, długotrwale chorym i w podeszłym wieku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i w podeszłym wieku, • podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, • zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i psychologicznych w miejscach publicznych,
<p>Cel strategiczny 3. Przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz zapobieganie ich skutkom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków życia mieszkańców Gminy i spadek liczby rodzin ubogich, • zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym, • spadek liczby osób bezrobotnych poprzez wzrost aktywizacji zawodowej, • podniesienie kompetencji zawodowych i potencjału osób bezrobotnych oraz zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia, • zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy,
<p>Cel strategiczny 4. Efektywny system wspierania rodziny oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, • spadek liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, • podniesienie kompetencji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, • tworzenie nowych miejsc spotkań rodzin w społeczności lokalnej.

Źródło: opracowanie własne

ROZDZIAŁ V. REALIZACJA STRATEGII

Skuteczność działań zależy zarówno od posiadanych środków finansowych jak i efektywności w ich dalszym pozyskiwaniu. Strategia jest podstawą skutecznego pozyskiwania środków finansowych z budżetu państwa i funduszy Unii Europejskiej na realizację zadań i projektów w sferze społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dostosowana jest do potrzeb społeczności Gminy Ciężkowice. Zaplanowane sposoby rozwiązywania problemów społecznych są kontynuacją systemu wsparcia, a także tworzą nowe możliwości usunięcia tych problemów. Cele strategiczne i kierunki działań zostały sformułowane w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej na terenie Gminy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej powinien podjąć takie działania, które w miarę możliwości będą zmierzały do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin objętych pomocą społeczną oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Zapisy zawarte w strategii realizowane będą zgodnie z wymienionymi działaniami i w zależności od pozyskanych środków finansowych, jak również w oparciu o poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ciężkowice;
4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

5.1. RAMY FINANSOWE

Warunkiem realizacji celów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027 jest jej finansowanie oraz pozyskanie i zabezpieczenie środków finansowych na realizację zaplanowanych działań i projektów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii będą:

- środki własne samorządu
- środki z budżetu centralnego
- środki organizacji pozarządowych
- środki funduszy krajowych;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- środki strukturalne Unii Europejskiej.

Możliwość zewnętrznego wsparcia finansowego rozwoju Gminy zależeć będzie od wielkości środków przeznaczonych przez Unię Europejską na wsparcie rozwoju społecznego w Polsce, zasad podziału środków unijnych pomiędzy poszczególne województwa, zaangażowania poszczególnych organizacji pozarządowych w realizację inicjatyw społecznych i lokalnych, zdolności przygotowania i realizacji konkretnych projektów dla Gminy Ciężkowice.

Tabel 40. Ramy finansowe

Obszary		Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice na lata 2021- 2027
1. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej	1.1. Prowadzenie zintegrowanej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie	40.000 zł
	1.2. Zmniejszenie skali występowania przemocy w rodzinie	10.000 zł
	1.3. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą domową	10.000 zł
	1.4. Skuteczna profilaktyka i zminimalizowanie negatywnych skutków uzależnień	10.000 zł
RAZEM		70.000 zł
2. Zapewnienie pełnego udziału w życiu społecznym osobom niepełnosprawnym, długotrwale chorym i w podeszłym wieku	2.1. Lepsze warunki i jakość życia osób niepełnosprawnych	700.000 zł
	2.2. Podnoszenie świadomości społeczeństwa o potrzebach i problemach ludzi starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych	30.000 zł
	2.3. Świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i długotrwale chorym	600.000 zł
	2.4. Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych	2,000.000 zł
RAZEM		3,330.000 zł

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

3. Przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz zapobieganie ich skutkom	3.1. Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy	1,000.000 zł
	3.2. Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy	750.000 zł
	3.3. Ograniczenie marginalizacji spowodowanej ubóstwem	3,850.000 zł
		5,600.000 zł
4. Efektywny system wspierania rodziny oraz	4.1. Skuteczne wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej	830.000 zł
	4.2. Wzrost kompetencji rodzicielskich	400.000 zł
	4.3. Rozwój partnerstwa lokalnego w zakresie wspomaganie rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży	1,020.000 zł
		2,250.000 zł
Razem realizacja		11,250.000 zł

Źródło: opracowanie własne

Część zadań jest już realizowana, jak również finansowana z różnych źródeł.

5.2. MONITORING, EWALUACJA I OCENA WDRAŻANIA

W celu osiągnięcia zakładanych rezultatów i jak największej efektywności planowanych działań Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych musi być poddana monitoringowi i ewaluacji. Całościowy obraz realizowanych zadań wpisujących się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice opisują wskaźniki określone dla zadań przypisanych dla poszczególnych celów operacyjnych, oraz przypisanych im działań, które przedstawione w sprawozdaniach z wykonania realizacji zadań będą jednym z narzędzi monitorowania realizacji Strategii.

Strategia jest dokumentem otwartym. Będzie podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym aktualizacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami Gminy i wymogami prawa.

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice na lata 2021-2027 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciężkowicach. Zespół monitorujący postęp wdrażania zapisów strategicznych, w którego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

---

w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów strategicznych. Ocena realizacji zadań będzie dokonywana okresowo co 2 lata, począwszy od 2023 r. i przedkładana do 31 marca Radzie Miejskiej w Ciężkowicach w formie raportu monitoringowego.

Zgodnie z celem głównym niniejszej strategii jej realizacja powinna przyczynić się do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy Ciężkowice, ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

SPIS MAP

Mapa 1. Gmina Ciężkowice

Mapa 2. Trasy rowerowe w Gminie Ciężkowice

SPIS TABEL

Tabela 1. Podział gruntów w Gminie Ciężkowice

Tabela 2. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą w latach 2018-2020

Tabela 3. Struktura wieku ludności w latach 2018-2020

Tabela 4. Podstawowe dane demograficzne

Tabela 5. Placówki edukacyjne w Gminie Ciężkowice (stan na dzień 30.06.2021 r.)

Tabela 6. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół podstawowych w latach 2017-2021

Tabela 7. Liczba nauczycieli zatrudnionych z podziałem na przedszkola i szkoły podstawowe w latach 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021

Tabela 8. Liczba uczniów uczęszczających do ZSOiZ w latach 2017-2021

Tabela 9. Liczba nauczycieli zatrudnionych w ZSOiZ w latach 2017-2021

Tabela 10. Koła Gospodyń Wiejskich w Gminie Ciężkowice

Tabela 11. Liczba przestępstw w poszczególnych kategoriach

Tabela 12. Zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Tabela 13. Wykaz Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Ciężkowice (stan na 31.08.2021 r.)

Tabela 14. Infrastruktura mieszkaniowa

Tabela 15. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych oraz koszty ich finansowania

Tabela 16. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia GOPS w Ciężkowicach w latach 2018-2020

Tabela 17. Liczba osób oraz powody udzielenia pomocy mieszkańcom Gminy Ciężkowice w latach 2018-2020

Tabela 18. Liczba osób oraz rodzaj przyznanego świadczenia pieniężnego

Tabela 19. Liczba przyznanych świadczeń niepieniężnych – dożywianie dzieci w szkole oraz ilość osób, które z nich korzystają

Tabela 20. Liczba bezrobotnych w Gminie Ciężkowice

Tabela 21. Rodziny dotknięte problemem bezradności w Gminie Ciężkowice

Tabela 22. Szacunkowa liczba osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie Gminy objęta wsparciem

Tabela 23. Osoby i rodziny z problemem alkoholowym korzystające ze świadczeń pomocy społecznej

Tabela 24. Liczba osób objętych procedurą Niebieska Karta

Tabela 25. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej

Tabela 26. Interwencje Policji z zakresu przemocy domowej na terenie Gminy Ciężkowice

Tabela 27. Liczba osób w wieku emerytalnym, którym udzielono wsparcia i pomocy w latach 2018 - 2020

Tabela 28. Liczba opiekunek domowych wspierających osoby starsze w ramach prac społeczno-użytecznych

Tabela 29. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności

Tabela 30. Osoby bezdomne z terenu Gminy, którym udzielono wsparcia

Tabela 31. Analiza SWOT-rynek pracy, zatrudnienie, kształcenie dorosłych

Tabela 32. Analiza SWOT- edukacja, rodzina i opieka nad dziećmi

Tabela 33. Analiza SWOT-wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych

Tabela 34. Analiza SWOT-bezpieczeństwo publiczne

Tabela 35. Analiza SWOT-mieszkalnictwo i transport

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Tabela 36. Analiza SWOT-kultura i spędzanie czasu wolnego

Tabela 37. Analiza SWOT-pomoc społeczna, patologie społeczne i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Tabela 38. Zbiorcze zestawienie celów strategicznych i operacyjnych

Tabela 39. Prognoza zmian

Tabela 40. Ramy finansowe

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności Gminy Ciężkowice

Wykres 2. Udział płci w przeprowadzonej ankiecie

Wykres 3. Struktura wieku osób ankietowanych

Wykres 4. Wykształcenie ankietowanych

Wykres 5. Status zawodowy ankietowanych

Wykres 6. Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego ankietowanych

Wykres 7. Ocena aktualnych warunków życia mieszkańców Gminy według ankietowanych

Wykres 8. Poziom zadowolenia ankietowanych z poszczególnych obszarów życia

Wykres 9. Najważniejsze problemy społeczne na terenie Gminy według ankietowanych

Wykres 10. Skala uzależnień według ankietowanych

Wykres 11. Propozycje działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin według ankietowanych

Wykres 12. Skala niepełnosprawności według ankietowanych

Wykres 13. Najczęstsze problemy osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Ciężkowice według ankietowanych

Wykres 14. Dostępność do placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy Ciężkowice

Wykres 15. Brakujące placówki opieki zdrowotnej według respondentów

Wykres 16. Przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego

Wykres 17. Najczęściej dostrzegane zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży według ankietowanych

Wykres 18. Działania wskazane przez ankietowanych, które poprawiłyby sytuację rodzin z problemami wychowawczymi

Wykres 19. Skala problemu bezrobocia w Gminie według ankietowanych

Wykres 20. Propozycja działań jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych według ankietowanych

Wykres 21. Poczucie bezpieczeństwa na terenie Gminy według ankietowanych

Wykres 22. Przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa według ankietowanych

Wykres 23. Działania zwiększające poczucie bezpieczeństwa na terenie Gminy według ankietowanych

Wykres 24. Najczęstsze problemy osób starszych na terenie Gminy według ankietowanych

Wykres 25. Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w otoczeniu respondentów

Wykres 26. Propozycje działań wspierających osoby doświadczające przemocy w rodzinie

Wykres 27. Propozycje działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin wielodzietnych oraz niepełnych na terenie Gminy według ankietowanych

Wykres 28. Skala bezdomności w Gminie według ankietowanych

Wykres 29. Propozycje rozwiązywania problemu bezdomności na terenie Gminy według ankietowanych

Wykres 30. Gospodarowanie pieniędzmi w gospodarstwie domowym ankietowanych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Wykres 31. Poziom ubóstwa w Gminie według ankietowanych

Wykres 32. Kwotowy próg ubóstwa według ankietowanych

Wykres 33. Przyczyny powstawania ubóstwa według ankietowanych

Wykres 34. Propozycje działań zmierzających do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom na terenie Gminy według ankietowanych

Wykres 35. Propozycje brakujących placówek na terenie Gminy według respondentów

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice na lata 2021-2027

ANKIETA

Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice.

Szanowni Państwo,

w związku z pracą nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice na lata 2021-2027, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zwraca się do Państwa z uprzejmą prośbą o wypełnienie anonimowej ankiety. Strategia będzie dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju naszej Gminy na kolejne lata w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Istotne są dla nas Państwa opinie o warunkach życia w naszej Gminie oraz wiedza w jakim stopniu potrzeby mieszkańców są zaspokajane, dlatego prosimy o szczerą i wyczerpującą odpowiedź.

Wyniki tego badania ankietowego posłużą do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciężkowice na kolejne lata.

Z góry dziękujemy za udział w naszym badaniu.

1. Płeć

- Kobieta
- Mężczyzna

2. Wiek

- Poniżej 18
- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56-65
- 66-75
- 76 i więcej

3. Wykształcenie

- Podstawowe
- Gimnazjalne
- Zawodowe
- Średnie
- Wyższe

4. Status zawodowy

- Pracownik
- Rolnik
- Przedsiębiorca
- Uczeń/student
- Niepracujący

5. Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego

- Własna działalność gospodarcza
- Praca we własnym gospodarstwie rolnym
- Praca najemna (umowa o pracę, zlecenia, dzieło), w w sektorze prywatnym
- Praca najemna w sektorze publicznym
- Praca sezonowa/dorywcza
- Emerytura/renta

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- Zasiłek dla bezrobotnych
- Zasiłek z pomocy społecznej
- Pozostawanie na utrzymaniu członków rodziny

6. Jak oceniają Państwo aktualne warunki życia mieszkańców gminy?

- Bardzo dobre
- Dobre
- Średnie
- Złe
- Bardzo złe

7. W jakim stopniu są Państwo zadowoleni z następujących warunków życia w gminie ?

Bardzo
niezadowolony   Niezadowolony   Niezdecydowany   Zadowolony   Bardzo
zadowolony

Organizacja czasu

wolnego (koła
zainteresowań, kluby
sportowe, sport
i rekreacja)

Dostęp do informacji
na temat wydarzeń w
Gminie

Organizacja imprez
cyklicznych na terenie
Gminy

Poziom opieki
społecznej

Dostęp do opieki
zdrowotnej (lekarze
specjaliści, ośrodki
zdrowia)

Bezpieczeństwo
publiczne

Warunki
mieszkaniowe

Oferta edukacyjna
szkół i przedszkoli

Stan dróg

8. Jakie problemy społeczne uważają Państwo za najważniejsze na terenie naszej gminy? (można zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Uzależnienia (alkohol, narkotyki)
- Niepełnosprawność lub długotrwała choroba
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego
- Brak pracy, bezrobocie
- Brak poczucia bezpieczeństwa publicznego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- Problemy wieku podeszłego/izolacja społeczna osób starszych
- Przemoc w rodzinie
- Wielodzietność i problemy rodzin niepełnych
- Bezdomność
- Ubóstwo, niewydolność materialna rodziny

9. Jaka jest skala uzależnień na terenie Gminy?

- Wysoka
- Średnia
- Niska

10. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin? (można zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Tworzenie warunków do rozwoju klubów abstynenckich, grup wsparcia, klubów AA
- Profilaktyka kształtowania świadomości wśród społeczeństwa
- Pomoc finansowa dla rodzin osób uzależnionych
- Pomoc psychologiczno-terapeutyczna oraz medyczna
- Pomoc prawna

11. Jaka według Państwa jest skala niepełnosprawności na terenie gminy?

- Wysoka
- Średnia
- Niska

12. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne? (można zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Bariery architektoniczne oraz problemy z korzystaniem ze środków transportu
- Utrudniony dostęp do usług opiekuńczych i placówek rehabilitacyjnych
- Problemy psychologiczne
- Izolacja
- Brak akceptacji w środowisku lokalnym
- Bezrobocie

13. Czy dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy jest wystarczający?

- Tak
- Nie

14. Jakich placówek brakuje?

15. Jaka jest Państwa zdaniem przyczyna bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego?

- Uzależnienia
- Bezrobocie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- Przemoc w rodzinie
- Niepełnosprawność/długotrwała choroba
- Wielodzietność
- Ubóstwo
- Rodzina niepełna
- Niskie umiejętności rodzicielskie/wychowawcze

16. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzegają Państwo najczęściej?
(można zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Zaniedbania wychowawcze
- Sieroctwo
- Trudności w przystosowaniu młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze
- Przemoc ze strony rodziców
- Uzależnienia
- Przystępczość i chuligaństwo

17. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin z trudnościami wychowawczymi w gminie? (można zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Pomoc terapeutyczno-medyczna
- Praca socjalna w środowisku
- Zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę
- Większa liczba odpowiednich ofert pracy
- Wsparcie, poradnictwo specjalistyczne, edukacja rodzin

18. Jaka jest skala problemu bezrobocia w gminie?

- Wysoka
- Średnia
- Niska

19. Jakie kroki należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych w gminie?

- Tworzenie nowych miejsc pracy
- Organizacja prac społecznie użytecznych i robót publicznych
- Korzystniejsze warunki do założenia własnej działalności gospodarczej
- Środki finansowe na aktywizację bezrobotnych (staże, szkolenia zawodowe, roboty publiczne, prace interwencyjne, pożyczki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej)
- Zwiększenie kompetencji aktywnego poszukiwania pracy

20. Czy czują się Państwo bezpiecznie na terenie gminy?

- Tak
- Nie

21. Jakim są Państwa zdaniem przyczyną braku poczucia bezpieczeństwa na terenie gminy?

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- Włamania i kradzieże
- Napady i rozboje
- Zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy)
- Przemoc seksualna
- Niewłaściwe zachowanie osób spożywających alkohol w miejscach publicznych

22.Co wpłynęłoby na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego w gminie?

- Większa liczba patroli Policji
- Rozbudowa i modernizacja monitoringu
- Dostęp do pomocy terapeutycznej na terenie gminy

23.Jakie problemy dotyczą najczęściej osoby starsze?

- Bariery architektoniczne
- Mała liczba placówek wspierających osoby starsze
- Samotność i izolacja społeczna
- Niepełnosprawność i choroby wieku podeszłego
- Ubóstwo
- Brak wsparcia ze strony rodziny

24.Czy w Państwa najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

- Znam takie przypadki
- Słyszałem o takich przypadkach
- Nie znam takich przypadków
- Nie słyszałem o takich przypadkach

25.Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie?

- Zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego i terapeutycznego
- Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia
- Organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych
- Zapewnienie schronienia osobą doświadczającym przemocy
- Leczenie uzależnień
- Izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie

26.Jakie działania poprawiłyby sytuacje rodzin wielodzietnych i niepełnych w lokalnej społeczności?

- Praca socjalna lub pomoc rodziny wspierającej (np. z sąsiedztwa)
- Zwiększenie bazy placówek opiekuńczo-wychowawczych (żłobków, przedszkoli, klubów dziecięcych)
- Zwiększenie liczby mieszkań komunalnych i socjalnych
- System ulg w usługach miejskich dla rodzin wielodzietnych
- Aktywizacja osób bezrobotnych

27.Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- Wysoka
- Średnia
- Niska

28. Jaki sposób działania byłby najskuteczniejszy w rozwiązaniu problemu bezdomności i zagrożenia bezdomnością?

- Zwiększenie liczby mieszkań chronionych i socjalnych
- Stworzenie możliwości odpracowania zadłużeń mieszkaniowych i innych, w ramach pracy na rzecz podmiotów - wierzycieli
- Profilaktyka i terapie uzależnień
- Lokalne programy przeciwdziałania bezdomności
- Praca socjalna i jej specjalizacja
- Aktywizacja zawodowa
- Integracja społeczna

29. Jak określiliby Państwo sposób gospodarowania pieniędzmi w Państwa gospodarstwie domowym?

- Żyjemy bardzo dobrze - nie musimy oszczędzać
- Żyjemy dobrze - starcza nam na inwestycje i bieżące utrzymanie
- Żyjemy średnio - starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na większe zakupy
- Żyjemy skromnie - musimy na co dzień bardzo oszczędzać
- Żyjemy bardzo biednie - nie starcza nam nawet na podstawowe potrzeby

30. Jaki jest Państwa zdaniem poziom ubóstwa w gminie Ciężkowice?

- Wysoki
- Raczej wysoki
- Przeciętny
- Raczej niski
- Niski

31. Poniżej jakiej kwoty zaczyna się według Państwa ubóstwo? (zgodnie z wysokością dochodu na jednego członka rodziny na miesiąc)

- 1-300 zł
- 301- 500 zł
- 501 - 700 zł
- 701 - 1000 zł
- 1001 - 1500 zł
- Powyżej 1500 zł

32. Co według Państwa jest przyczyną powstawania ubóstwa?

- Bezrobocie
- Niskie wynagrodzenie
- Niezdarność życiowa

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciężkowice
na lata 2021-2027

- Starość, niepełnosprawność
- Lenistwo, niechęć do podejmowania pracy

33.Co - Państwa zdaniem - należy zrobić, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom na terenie Gminy: (można zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- poprawę dostępności do opieki medycznej i lekarzy specjalistów
- poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych
- aktywizację społeczną ludzi starszych – organizacja Klubów Seniora, Dziennych Domów Pomocy itp.
- wsparcie inicjatyw obywatelskich (fundacji i stowarzyszeń prowadzących działalność niezarobkową)
- zwiększenie pomocy bezpośredniej osobom najuboższym (finansowej, rzeczowej, usługowej)
- budowa mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych
- działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa na terenie gminy
- budowa przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia
- walkę z uzależnieniami (narkomania, alkoholizm, inne środki psychoaktywne)
- ograniczenie bezrobocia i jego skutków, działania wspierające tworzenie miejsc pracy
- inwestycje w infrastrukturę (drogową, wodociągową, kanalizacyjną, inną)
- uruchomienie żłobka

34.Jakiej placówki według Państwa brakuje i powinna zostać utworzona na terenie Gminy Ciężkowice?